МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

бакалавра

на тему: **РОЗРОБКА ДИЗАЙНУ ПІКЧЕРБУКУ «СВІТЛО НАВКОЛО І СВІТЛО В СОБІ» ЗА ВЛАСНИМ АВТОРСТВОМ**

Виконала: студентка 4 курсу, групи 6.0222-2
спеціальності 022 «Дизайн»
освітньо-професійної програми «Графічний дизайн»
Гуля Діана Валеріївна

Керівник: старший викладач кафедри дизайну,
_____ Микола ПОТАПЕНКО

Рецензент: доц. кафедри дизайну,
к. пед. н. _____ Ганна БРЯНЦЕВА

Запоріжжя

2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет *соціальної педагогіки і психології*
Кафедра *дизайну*
Рівень вищої освіти *перший (бакалаврський)*
Спеціальність *022 «Дизайн»*
Освітньо-професійна програма *«Графічний дизайн»*

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри дизайну
_____ Ганна ЧЕМЕРИС
«_____» _____20__ року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТЦІ

Гулі Діані Валеріївні

1. Тема роботи:*Розробка дизайну пікчербуку «Світло навколо і світло в собі» за власним авторством* науковий керівник роботи *ст. викладач Потапенко М.В.* затверджені наказом ЗНУ *№1779 від 08.12.2025*
2. Строк подання студентом роботи:15.05.2026
3. Вихідні дані до роботи:_____
_____
4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, що належить розробити): *Визначення «пікчербук», його види та історія розвитку. Особливості проєктування пікчербуку. Розробка дизайну пікчербуку.*_____
_____
_____
5. Перелік графічного матеріалу: *презентація, демонстраційна графіка.*
_____
_____
6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали консультанта	Дата, підпис	
		Надано	Отримано

7. Дата видачі завдання: 02.10.2025

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання	Примітка
1.	***Початок роботи.*** *Загальні збори. Організаційна інформація.*	1.11.25	
2.	***Реєстрація теми..*** *Обговорити з керівником тему проєкту. Визначити правильне формулювання теми. Підготувати лист завдання та інших необхідних документів.*	4.11.2025	
3.	***Етап 1. Аналіз теми.*** *Провести дослідження об'єкту теми. Підготувати опис дослідження у відповідному розділі ПЗ*	11.11.2025	
4.	***Етап 2. Визначення концепції проєктування.*** *Провести дослідження предмету теми. Підготувати опис дослідження у відповідному розділі ПЗ*	18.12.2025	
5.	***Етап 3. Пошуковий етап.*** *Провести процес проєктування з описом результатів виконання у відповідних підрозділах ПЗ*	15.03.2026	
6.	***Апробація.*** *Написання і подання тез для участі у науковій конференції «Молода наука».*	01.04.2026	
7.	***Етап 4. Етап концептуальної ідеї та дизайн пропозиції .*** *Завершити процес проєктування та описати його у відповідному розділі ПЗ. Завершення розробки (в чернетках) для отримання фінальних коментарів від керівника та консультантів.*	15.04.2026	
8.	***Етап 6. Технічна реалізація проєкту.*** *Усунути зауваження і врахувати рекомендацій керівника та консультантів. Подати чернетки ПЗ та проєкту для проходження передзахисту. Підготувати доповідь та презентаційний супровід для передзахисту.*	10.05.2026	
9	***Завершення виконання роботи*** *Подати чернетки ПЗ та проєкту для проходження передзахисту. Підготувати доповідь та презентаційний супровід для передзахисту/захисту. 90%*	10.05.26	
10	***Попередній захист.*** *Отримання допуску до захисту. Отримання коментарів та зауважень .*	14.05.2026	
11	*Усунення зауважень до виконаної роботи. Виконати* ***чистове оформлення роботи.*** *Підготовка і* ***подання графічної статті.*** *Підготувати презентацію проекту для завантаження у електронне портфоліо кафедри artstation.com/designznu*	27.06.2026	
12	***Проходження нормоконтролю. Проходження рецензування.*** *Підготувати анотацію до роботи Отримати акт-впровадження (якщо заплановано)*	03.06.2026	
13	***Отримання відгуку керівника.*** *Подати і* ***отримати довідку про антиплагіат****-перевірку.*	10.06.2026	
14	*Завершити друк та збір матеріалів кваліфікаційного проєкту Передати пакет курсової роботи на кафедру. Розміщення тексту роботи у репозитарії ЗНУ.*	13.06.2026	
15	***Захист кваліфікаційної роботи*** *на засіданні ЕК.*	17.06.2026	

Студент _____ *Діана ГУЛЯ*
(підпис) (прізвище та ініціали)

Науковий керівник роботи _____ *Микола ПОТАПЕНКО*
(підпис) (прізвище та ініціали)

Нормоконтроль пройдено
Нормоконтролер _____ *Ганна ЧЕМЕРИС*
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Гуля Д. В. Розробка пікчербуку «Світло навколо і світло в собі» за власним авторством : кваліфікаційна робота бакалавра спеціальності 022 «Дизайн» освітньо-професійної програми «Графічний дизайн» / наук. керівник, ст. викладач М. В. Потапенко. Запоріжжя : ЗНУ, 2026. 90 с.

UA : Робота викладена на 90 сторінках друкованого тексту. Перелік посилань включає 41 джерело. Об’єкт дослідження: дизайн та верстка друкованого багасторінкового видання. Предмет дослідження: сучасні дитячі друковані видання. Мета дослідження: розробити авторський пікчербук «Світло навколо і світло в собі». Пікчербук вирізняється насиченою атмосферою, емоційною виразністю та великою кількістю деталей, які поглиблюють сприйняття візуального наративу. Провести теоретичний аналіз наукової та художньої літератури з теми створення пікчербуків, вивчення передового досвіду у сфері авторської ілюстрації та візуального наративу, аналіз аналогів та засобів вираження емоційного змісту у пікчербуках.

Ключові слова: пікчербук, ілюстрація, авторська книга, колір, візуальний наратив, художній образ.

Hulia D. V. Development of the Picturebook "Light Around and Light Within" by Own Authorship : Bachelor’s thesis, speciality 022 "Design", Educational and Professional Program "Graphic Design" / Sci. adv. M. V. Potapenko. Zaporizhzhia : ZNU, 2026. 90 p.

EN : The work is presented on 90 pages of printed text. The list of links includes 41 sources. Object of research: the design and layout of a multi-page printed publication. Subject of research: contemporary children’s printed publications. The picture book is distinguished by its rich atmosphere, emotional expressiveness, and a wealth of details that deepen the perception of the visual narrative. The purpose of the study: to develop an original picture book titled "Light Around and Light Within". Conduct a theoretical analysis of academic and artistic literature on the topic of creating picture books; study best practices in the field of original illustration and visual narrative; and analyze comparable works and techniques for conveying emotional content in picture books.

Key words: picturebook, illustration, author’s book, color, visual narrative, artistic image.

Апробація кваліфікаційної роботи:
Гуля Д. В. Розробка пікчербуку як засіб розкриття творчого потенціалу та образотворчого мислення у глядача. *Збірник наукових праць студентів, аспірантів і молодих вчених «Молода наука-2026»* (До друку).

ЗМІСТ

ВСТУП..... 6

РОЗДІЛ І ПІКЧЕРБУК ЯК МИСТЕЦЬКИЙ ФОРМАТ: ВІД ВИЗНАЧЕННЯ ДО СУЧАСНОСТІ..... 8

1.1. Визначення «Пікчербук». Види та особливості..... 8

1.2. Історія розвитку пікчербуку як дитячої ілюстрації та його актуальність у сьогоденні..... 12

1.3. Вплив пікчербуку на сприйняття та особливості проєктування..... 19

РОЗДІЛ ІІ РОЗРОБКА ПІКЧЕРБУКУ «СВІТЛО НАВКОЛО І СВІТЛО В СОБІ»..... 27

2.1. Аналіз аналогів..... 27

2.2. Композиційне та кольорове рішення пікчербуку «Світло навколо і світло в собі»..... 38

2.3. Розробка персонажів пікчербуку..... 40

РОЗДІЛ ІІІ ТЕХНІЧНЕ ВИКОНАННЯ ПІКЧЕРБУКУ «СВІТЛО НАВКОЛО І СВІТЛО В СОБІ»..... 49

3.1. Концепція ідеї пікчербуку..... 49

3.2. Хід роботи..... 52

3.3. Опис фінального проєкту пікчербуку «Світло навколо і світло в собі»... 59

ВИСНОВКИ..... 75

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ..... 76

ДОДАТКИ..... 79

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасному культурному просторі візуальна комунікація займає важливе місце у процесі сприйняття та осмислення інформації. Зображення дедалі частіше стають не лише доповненням тексту, а самостійним носієм змісту, здатним передавати емоції, настрій і складні внутрішні стани. Особливо це проявляється у сфері дитячої книги, де візуальний компонент відіграє ключову роль у формуванні уявлень про світ.

Пікчербук як особливий формат поєднує в собі текст і зображення, створюючи цілісну історію, що сприймається не лише через слова, а й через образи, композицію та колір. Такий тип книги сприяє розвитку уяви, емоційного інтелекту та здатності інтерпретувати візуальні образи, що є важливим у сучасному інформаційному середовищі.

Зростання інтересу до авторських ілюстрованих видань пов’язане з прагненням до більш особистісного, глибокого висловлювання через візуальні засоби. Сучасний ілюстратор виступає не лише як виконавець, а як автор, який формує власний художній світ і передає індивідуальне бачення через образи.

Особливої актуальності набувають теми, пов’язані з внутрішнім станом людини, її переживаннями, пошуком гармонії та самоусвідомленням. Візуальні образи здатні делікатно й ненав’язливо передавати такі складні та чутливі сенси, як внутрішнє світло, емоційний баланс і відчуття зв’язку зі світом.

Отже, актуальність даної роботи зумовлена необхідністю дослідження можливостей пікчербуку як засобу візуального наративу та створення авторського проєкту, у якому через ілюстрацію, композицію і колір розкривається тема взаємозв’язку зовнішнього і внутрішнього світла.

Згідно до сучасних тенденцій у графічному дизайні, з огляду на зростання ролі візуальної комунікації, розвиток авторських проєктів у сфері ілюстрації та підвищення значущості емоційного й змістового навантаження візуальних образів, а також посилення інтересу до інтеграції тексту й зображення у форматі пікчербуків та вищевикладене зазначимо, що тема нашого дослідження в

наступному формулюванні: Розробка дизайну пікчербуку «Світло навколо і світло в собі» за власним авторством є актуальною.

Актуальність і теоретична значущість проектної проблеми дозволяє нам визначити предмет, об’єкт та завдання дослідження.

Об'єкт дослідження — дизайн та верстка друкованого багасторінкового видання.

Предмет дослідження — сучасні дитячі друковані видання.

Мета роботи — розробити авторський пікчербук «Світло навколо і світло в собі».

Виходячи з формулювання об’єкту, предмету та мети дослідження необхідно виконати наступні завдання:

1. Дослідити друковані та інтернет-джерела на теми книжкової ілюстрації та візуального наративу, дослідити визначення поняття «Пікчербук»;
2. Провести аналіз дизайну та верстки друкованих багатосторінкових видань та дослідити сучасні дитячі друковані видання. Провести аналіз аналогів, визначити переваги та недоліки;
3. Розробити власну концепцію пікчербуку спираючись на результати проведених досліджень;
4. Розробити дизайн пікчербуку «Світло навколо і світло в собі» за власним авторством.

Апробація результатів дослідження здійснювалася шляхом публікації тез доповідей на тему «Розробка пікчербуку як засіб розкриття творчого потенціалу та образного мислення у глядача» у збірнику університетської конференції «Молода наука-2026» (20.04.2026 м. Запоріжжя).

Структура пояснювальної записки. Пояснювальна записка складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних літературних джерел і додатків. Обсяг кваліфікаційної роботи становить 90 сторінок, 61 ілюстрацію, 41 — літературні джерела. Обсяг основної частини кваліфікаційної роботи становить 67 сторінок. За темою роботи опубліковано 1 тезу.

РОЗДІЛ І
ПІКЧЕРБУК ЯК МИСТЕЦЬКИЙ ФОРМАТ: ВІД ВИЗНАЧЕННЯ ДО СУЧАСНОСТІ

1.1. Визначення «Пікчербук». Види та особливості

Пікчербук – це вид мистецтва і літератури, що поєднує текст, зображення та дизайн у цілісну комунікативну систему, де значення виникає через їх взаємодію. Його специфіка полягає у мультимодальності, інтерактивності та орієнтації на активного читача, що інтерпретує зміст через взаємозв'язок візуального та вербального. Пікчербук є цілісним художнім об'єктом, де ілюстрації мають таке ж значення як і слова та історія розповідається здебільшого через зображення. Такий вид видання є переважно дитячим, ілюстрації відіграють головну роль і часто займають весь розворот [1, с. 1-6].

У сучасному розумінні пікчербук є дитячою книгою з ілюстраціями та складною формою комунікації яку створюють зображення. Його особливість полягає в тому, що читач сприймає історію одразу на кількох рівнях: читає текст, розглядає ілюстрації та співвідносить їх між собою [2, с. 225-230]. Саме завдяки цьому процес стає більш активним і творчим.

Дослідниця Барбара Бейдер зазначає, що пікчербук – це не лише текст і зображення, а також дизайн книги як цілісного об'єкта. Важливу роль відіграють формат, композиція розвороту, ритм перегортання сторінок [3, с. 1]. Це означає, що пікчербук слід розглядати як поєднання літератури, мистецтва та дизайну. Сенс у пікчербуці виникає саме через взаємодію тексту й зображень. Іноді вони повторюють одне одного, іноді доповнюють, а в деяких випадках навіть суперечать. Така особливість змушує читача уважніше сприймати інформацію та самостійно інтерпретувати зміст, пов'язувати між собою ілюстрації та текст. Пікчербук залучає читача до активного створення змісту, значна частина інформації передається через систему візуальних образів і символів [4, с. 3-6]. Через передачу основного змісту за рахунок зображення залишається простір для самостійної інтерпретації змісту, емоційного

домислення сюжету та візуального аналізу. Читач самостійно будує зв’язок між текстом та ілюстрацією. Значна частина змісту передається через візуальні образи, асоціації, візуальні метафори та таким чином всі ці характеристики формують візуальний наратив. Візуальний наратив – це спосіб розповіді історії через послідовність зображень. У такому форматі композиція, зміна планів, напрям динаміки, світло, колір та ритм розворотів виконують функцію оповіді нарівні з текстом. Візуальний наратив передає емоційні стани, атмосферу та динаміку подій [5, с. 312-317].

Пікчербук і ілюстрована книга часто сприймаються як подібні явища. Між ними існує суттєва різниця, яка стосується насамперед ролі зображення у структурі видання.

Основна відмінність полягає у функції ілюстрацій. У пікчербуці зображення є невід’ємною частиною наративу і разом із текстом формують зміст твору. Без візуального ряду така книга втрачає свою цілісність, а історія стає неповною або незрозумілою. Натомість в ілюстрованій книзі текст є головним носієм змісту, а ілюстрації виконують допоміжну функцію – уточнюють, доповнюють або прикрашають його. Також відрізняється спосіб читання. Пікчербук передбачає повільніше, уважніше сприйняття, коли читач аналізує деталі зображень, кольори, відчуває настрій та динаміку через композицію розворотів і співвідносить їх із текстом. Це створює більш глибокий емоційний досвід. Ілюстровану книгу можна читати не звертаючи значної уваги на зображення, не втрачаючи при цьому основного змісту [6, с. 8-13].

Межа між цими поняттями іноді є умовною, особливо в сучасному книжковому дизайні. Деякі видання поєднують риси обох форматів. Проте ключовим критерієм лишається рівень залежності тексту від зображення. Якщо історія не може існувати без ілюстрацій – це пікчербук; якщо текст є самодостатнім – це ілюстрована книга.

Пікчербуки є різноманітним явищем, яке не обмежується одним форматом або стилем. У сучасних дослідженнях існує кілька підходів до їх класифікації,

що базуються на особливостях змісту, взаємодії тексту і зображення, а також на функціональному призначенні:

- За характером взаємодії тексту та ілюстрацій, де книги, у яких текст і зображення дублюють одне одного, доповнюють або створюють контраст [7, с. 109-113]. У першому випадку ілюстрації повторюють зміст тексту, у другому — розширюють його, додаючи нові деталі, а в третьому — можуть навіть суперечити тексту, створюючи складніший смисловий рівень.
- За змістом пікчербуки можна поділити на кілька видів. Найпоширенішими є наративні пікчербуки, які розповідають історію з чітким сюжетом, персонажами та розвитком подій. Вони є найближчими до традиційної літератури, але відрізняються активною роллю ілюстрацій.
- Концептуальні пікчербуки, які спрямовані на ознайомлення з базовими поняттями – кольорами, формами, числами або протилежностями. У таких книгах сюжет може бути відсутнім або мінімальним, а головна увага приділяється навчанню через візуальні образи. Такі пікчербуки розробляються для певної вікової аудиторії та часто поєднують у собі риси інтерактивних пікчербуків.
- Безтекстові пікчербуки, у яких історія передається виключно через зображення. Такі книги стимулюють уяву читача та дозволяють кожному по-своєму інтерпретувати зміст. Тут зображення виступає єдиним носієм змісту, тому особливо важливо правильно передавати сюжет через кольори, емоції, композицію та ритм сторінок. Вони особливо цінні для розвитку візуального мислення та навичок оповідання.
- Інтерактивні пікчербуки передбачають активну участь читача. Це можуть бути книги з елементами гри, запитаннями, рухомими деталями або незвичайною структурою. Вони поєднують читання з фізичною взаємодією, що підвищує зацікавленність та увагу, особливо у дітей. Такі пікчербуки розвивають у дітей фантазію, дрібну моторику, увагу, пам’ять та початкові вміння аналізувати.

- Авторські пікчербуки, у яких значну роль відіграє індивідуальний стиль ілюстратора та художня концепція. Такі книги часто розглядаються як об’єкти мистецтва і можуть бути орієнтовані не лише на дітей, а й на дорослу аудиторію. Такі пікчербуки орієнтовані саме на мистецький задум та передачу стилю автора.

Межі між видами пікчербуків є досить умовними. Багато сучасних видань поєднують у собі риси різних типів, наприклад, можуть бути одночасно наративними та інтерактивними або концептуальними й безтекстовими [8, с. 113-118]. Це свідчить про розвиток пікчербука як гнучкої та експериментальної форми. Різноманіття видів пікчербуків зумовлене їхньою багатофункціональністю та поєднанням літературних і візуальних засобів. Класифікація цих видів допомагає краще зрозуміти особливості цього формату та його можливості у сфері дизайну і комунікації.

З позиції графічного дизайну пікчербук є особливим видом проєктування друкованого продукту, який поєднує у собі принципи книжкового дизайну, ілюстрації, типографіки, композиції та психології візуального сприйняття. Однією з головних рис є його цілісна драматургія. Кожен розворот функціонує як окрема композиційна одиниця, одночасно формуючи ритм структури цілісного видання [9, с. 154-160]. Через послідовність акцентів, зміну масштабу зображень, баланс заповненого і вільного простору створюється динаміка оповіді і керується увага читача. Важливу роль відіграє формат видання і його вплив на фізичний характер сприйняття інформації. Типографіка також виконує особливу функцію, оскільки текст є активним елементом композиції. Пластика, ритм, насиченість, міжрядковий інтервал, взаємодія з ілюстративним середовищем формують емоційний тон оповіді та створюють додаткові візуальні акценти. Успішне типографічне рішення інтегрує текст у візуальний простір так, щоб він органічно співіснував із графічними образами. Колірна система безпосередньо впливає на атмосферу та емоційні стани персонажів, підсилює художній вплив та емоційну цілісність книги. Вибір паперу, тип друку, фактурність поверхонь, конструктивні особливості палітурки є тактильними

характеристиками які мають значний вплив на взаємодію читача з книгою та її сприйняття. Друкований пікчербук має певні переваги над цифровим форматом, оскільки такий вид видання формує окремий сенсорний досвід взаємодії з виданням. Тактильне сприйняття історії підсилює візуальну складову та посилює емоційне сприйняття історії. Емоційний та інтерпретаційний досвід читача формується саме через взаємодію візуального і вербального компонентів.

Пікчербук є складною багаторівневою системою, у якій кожен елемент взаємодіє з іншими та створює цілісний художній комунікативний образ. У сучасній культурі пікчербук все частіше розглядається як самостійний мистецький об’єкт [10, с. 15-22]. Автори та ілюстратори експерементують з форматом, структурою, типографікою та іншими способами взаємодії з читачем та вводять нові тенденції сучасного книжкового дизайну. Видання стає платформою для художнього висловлювання та поєднує у собі принципи графічного дизайну, ілюстрації, літератури та візуального мистецтва. Такий вид видання має значний психологічний та емоційний вплив на читача, особливо якщо це дитина. Через візуальні образи, кольори та символи формується емоційний досвід, розвивається емпатія, уява та емоційний інтелект [11, с. 188-193]. Загальний настрій книги створюється здебільшого через візуальне середовище, яке поєднує у собі ритм сторінок, характер художніх образів та кольорові асоціації.

Сучасний пікчербук розглядається як окремий напрям графічного дизайну та візуальної культури. Він є складною синтетичною формою видання, де текст, зображення, типографіка, матеріальні характеристики, композиційна структура та ритм оповіді формують єдину систему візуальної комунікації.

1.2. Історія розвитку пікчербуку як дитячої ілюстрації та його актуальність у сьогоденні

Історія розвитку пікчербуку тісно пов’язана із загальною еволюцією дитячої книги та ілюстрації як виду мистецтва. Пікчербук є синтетичною

формою, у якій текст і зображення функціонують як єдине ціле, сформувався поступово – від ранніх ілюстрованих видань до сучасних візуально-наративних структур. Як окремий жанр книжкового мистецтва пікчербук сформувався відносно недавно, однак його витоки сягають ранніх форм візуального оповідання, що існували задовго до появи друкарства. Дослідники зазначають, що прагнення людини поєднувати зображення та текст для передачі змісту простежується ще у настінному живописі, середньовічних манускриптах та ранніх ілюстрованих рукописах, де візуальні елементи виконували декоративну та творчу смислову функцію [12, с. 87-94].

Важливим етапом розвитку ілюстрованої книги стало винайдення друкарського верстата у XV столітті, що суттєво розширило можливості поширення книжкової продукції (див. рис. 1.1).

Рисунок 1.1 – Перший друкарський верстат

Саме в цей період з’являються перші друковані видання, у яких зображення використовувалися як допоміжний інструмент навчання та пояснення текстового матеріалу [13].

Історія створення ілюстрованих видань бере свій початок ще з ранніх етапів розвитку палітурного та книжкового мистецтва. У період Середньовіччя багато оздоблених рукописів створювалися на замовлення заможних верств

населення, їх оформленням займалися монахи-переписувачі та релігійні писарі. Важливе значення для подальшого становлення ілюстрованої книги мала традиція так званої «Біблії для бідних», метою якої було візуальне відтворення ключових біблійних сюжетів для людей, які не вміли читати (див. рис. 1.2).

Рисунок 1.2 – Фрагмент «Біблії для бідних»

Подібні зображення виконували просвітницьку функцію. Найчастіше вони розміщувалися у вигляді вітражів у храмах або використовувалися як книжкові ілюмінації в рукописних виданнях [14].

«Orbis pictus» 1658 року Джона Амоса Коменського була найдавнішою ілюстрованою книгою спеціально для дітей. Вона є чимось на зразок дитячої енциклопедії та ілюстрована гравюрами на дереві (див. рис. 1.3).

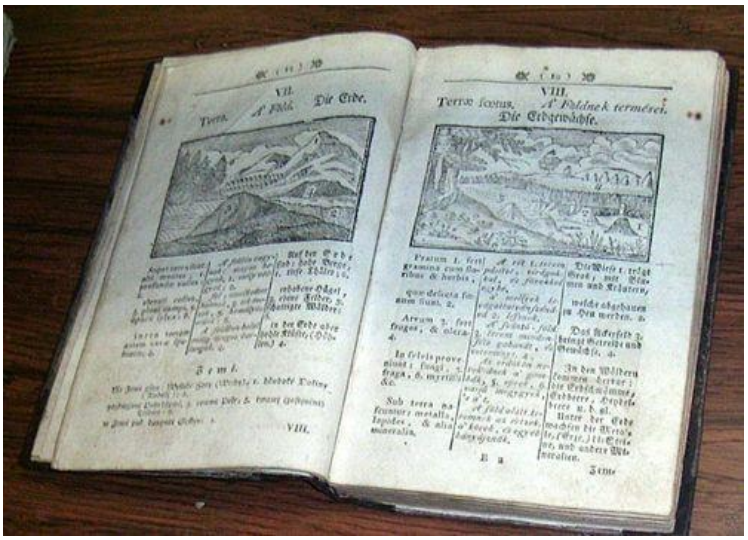

Рисунок 1.3 – «Orbis pictus» 1658 року Джона Амоса Коменського

Розвиток дитячої літератури сприяв поширенню ілюстрованих видань, орієнтованих уже не лише на навчання, а на дозвілля. Справжній прорив у розвитку пікчербуку відбувся завдяки стрімкому вдосконаленню поліграфічних технологій у XIX столітті. Поява кольорової літографії та хромолітографії зробила масове виробництво якісних ілюстрованих книг доступнішим [15, с. 356-360]. Саме технічний прогрес дозволив зображенню поступово перейти від другорядної декоративної функції до рівноправного елемента оповіді. Пікчербук почав розвиватися як самостійний художній формат та остаточно утвердився як самостійний жанр на межі літератури, дизайну та образотворчого мистецтва.

Видавництво «Веселка» посідає вагоме місце в історії українського книговидання для дітей, формуючи окремий напрям художньо-освітньої літератури, орієнтований на дитячу аудиторію (див. рис. 1.4).

Рисунок 1.4 – Перший логотип видавництва «Веселка»

Його становлення та подальший розвиток відбулися в контексті трансформацій соціально-комунікаційного простору, що впливало на тематичне наповнення видань та на їхню художньо-естетичну концепцію. Упродовж тривалого періоду діяльності видавництво вибудовувало власну видавничу політику, спрямовану на поєднання виховної функції книги з її культурно-пізнавальним потенціалом. У процесі еволюції «Веселка» поступово закріплювала статус одного з ключових осередків дитячого книговидання, адаптуючи свої видавничі практики до суспільних змін та запитів читацької аудиторії. Важливою характеристикою її діяльності стала орієнтація на створення змістовно та візуально якісної книги, де текст і ілюстрація формують цілісний комунікативний простір. Такий підхід сприяв популяризації читання серед дітей та розвитку національної традиції оформлення книги. Окремої уваги заслуговує багаторічна стабільність функціонування видавництва, яка забезпечила безперервність культурного процесу та накопичення професійного досвіду у сфері дитячого книговидання. Діяльність «Веселки» можна розглядати як важливий елемент української видавничої системи, що поєднує історичну складову із поступовою модернізацією підходів до створення дитячої літератури. Розвиток видавництва «Веселка» демонструє складний і

багаторівневий процес становлення української дитячої книги як культурного та соціального феномену [16, с. 5-14]

Сучасні автори активно експериментують із візуальною мовою, нелінійною оповіддю, інтерактивними елементами та складною тематикою. Пікчербук перестав бути виключно дитячим жанром і дедалі частіше орієнтується на широку аудиторію, включаючи підлітків і дорослих читачів [17, с. 18-22]. Це свідчить про його трансформацію в універсальний формат художньої комунікації. Історія розвитку пікчербуку демонструє поступову еволюцію від ілюстрованої навчальної книги до складного мультимодального мистецького об’єкта.

У сьогоденні пікчербук визначається як складна наративна структура, де текст і зображення залежать один від одного. Разом вони створюють цілісний інформаційний простір, який потребує від читача читання з інтерпретуванням візуальної інформації [18, с. 5-9]. Особливостями ілюстрацій у пікчербуку є те, що вони розвивають сюжет, доповнюють або суперечать тексту, створюють емоційний контекст та формулюють візуальне мислення дитини. Пікчербук є окремим видом мистецтва, який поєднав в собі літературу, графічний дизайн та психологію сприйняття.

Сучасний пікчербук є потужним інструментом для розвитку емоційного інтелекту, уяви, візуальної грамотності та уваги дитини. Такий спосіб донесення інформації виступає як справжній культурний артефакт, що відображає соціальні та естетичні зміни суспільства і формує враження про певний період чи події.

Візуальна комунікація посідає провідне місце в процесах передачі та сприйняття інформації у сучасному інформаційному суспільстві. Особливо актуальним є пікчербук, що є унікальним синтетичним форматом книжкового мистецтва [19, с. 102-107].

Актуальність пікчербуку значно обумовлена трансформацією способів сприйняття в цифрову епоху. Сучасні люди, особливо діти, дедалі частіше взаємодіють з сучасними повідомленнями через цифрові медіа, соціальні

платформи та інтерактивні середовища. У таких умовах стає важливою складовою освітнього процесу здатність аналізувати, інтерпретувати, та критично осмислювати візуальні образи. Пікчербук виступає ефективним інструментом розвитку візуальної грамотності, він навчає читача не лише сприймати текстову інформацію, а й аналізувати зображення та розуміти їх символіку, композицію та емоційне навантаження [20].

Пікчербук набуває особливого значення в контексті сучасної освіти та використовується як ефективна форма подання інформації. Дослідники підкреслюють його високий педагогічний потенціал, який полягає у розвитку когнітивних, мовленнєвих, емоційних та аналітичних здібностей дитини [21, с. 44-48]. Читач залучається до активного процесу інтерпретації, самостійного конструювання змісту та співвіднесення візуальних і словесних кодів завдяки поєднанню тексту та ілюстрації. Особливого поширення набули енциклопедичні пікчербуки. Вони поєднують у собі науково-популярний зміст із виразними візуальними засобами. Такий формат сприяє розвитку критичного мислення, уяви, здатності до міждисциплінарного сприйняття інформації та робить процес пізнання нової інформації більш доступним та захопливим для дитячого сприйняття. Тут провідну роль виконує саме візуальна складова. Ілюстрації пояснюють явища, процеси та взаємозв’язки між об’єктами вивчення, що в свою чергу сприяє кращому запам’ятовуванню та розумінню інформації, а також розвитку візуальної пам’яті [22, с. 310-315]. В енциклопедичних пікчербуках інформація зазвичай подається через короткі текстові блоки, схеми, карти, інфографіки та розгорнуті ілюстрації. Візуальні елементи допомагають показати об’єкти у контексті їхнього середовища, продемонструвати будову, функціонування або розвиток у часі. Великі деталізовані ілюстрації спонукають до розглядання, пошуку нових деталей та самостійного дослідження змісту. Читач активно взаємодіє з книгою встановлюючи зв’язок між окремими фактами та візуальними образами, так процес читання набуває дослідницького характеру. З погляду графічного дизайну такий пікчербук потребує особливо ретельної організації інформації.

Система ієрархії візуальних елементів, структура сторінки та система навігації набувають особливого значення під час проєктування такого видання. Завдання дизайнера полягає у забезпеченні зрозумілого, логічного сприйняття матеріалу та полегшенні орієнтації у змісті [23, с. 7-17]. Емоційна та освітня функції поєднуючись роблять інформацію легшою для сприйняття та формують позитивне ставлення до процесу освіти.

Здатність порушувати складні соціокультурні теми є ще одним чинником актуальності пікчербуку. Сучасні автори все частіше звертаються через цей формат до питань екології, війни, соціальної адаптації, самоідентичності, психологічного стану дитини та її емоційного розвитку. Складні теми стають доступними для дитячого сприйняття завдяки образній мові, метафоричності та візуальному наративу. Це розширює функціональні межі пікчербуку та робить його важливим інструментом культурного діалогу між автором і читачем. Складна інформація подається через емоційні історії персонажів та наочні візуальні образи, які розкривають та поступово знайомлять дитину з явищами, які є важливими для сучасного суспільства. Такі видання сприяють розвитку емпатії та формують емоційну стійкість [24, с. 875-900].

Для сфери графічного дизайну пікчербук є актуальним також як простір для творчих експериментів з формою, композицією, кольором, типографікою та візуальним ритмом. Він дозволяє дизайнеру реалізовувати складні концептуальні рішення, працювати з драматургією розвороту, взаємодією пустого простору та ілюстрації, що робить цей формат перспективним напрямом сучасного книжкового дизайну.

Актуальність пікчербуку у сучасному світі визначається його мультимодальною природою, освітнім потенціалом, відповідністю потребам візуально орієнтованого суспільства та здатністю ефективно реагувати на актуальні культурні й соціальні виклики. Саме тому дослідження особливостей його створення та дизайнерського проєктування є важливим напрямом сучасної графічної практики.

1.3. Вплив пікчербуку на сприйняття та особливості проєктування

Пікчербук є особливим видом книжкового видання, що поєднує в собі візуальний та текстовий компоненти в єдину смислову систему, яка суттєво впливає на сприйняття інформації читачем. Специфіка полягає в тому, що ілюстрація виступає самостійним носієм змісту та взаємодіє з текстом, формуючи цілісний художній образ. За допомогою поєднання текстової і візуальної інформації формується цілісний досвід читання. Така мультимодальна структура робить пікчербук ефективним засобом впливу на когнітивні, емоційні та естетичні механізми сприйняття [25, с. 32-35]. Форма подачі інформації відповідає особливостям дитячого мислення, для якого образне сприйняття світу є природним і зрозумілим. Сприйняття пікчербуку формується на одночасному декодуванні вербальних і невербальних знаків, що активізує складніші когнітивні процеси у порівнянні зі сприйняттям традиційного текстового видання.

Розвиток візуального мислення є одним з ключових аспектів впливу пікчербуку. Ілюстративний ряд стимулює здатність читача аналізувати композицію, колір, форму, просторові співвідношення та символічні елементи. Регулярна взаємодія з якісно створеними пікчербуками сприяє вдосконаленню навичок інтерпретації візуальної інформації та розвитку образного мислення. Особливо це важливо у ранньому віці, коли візуальні стимули є одним із провідних каналів пізнання світу. Саме через ілюстрацію дитина навчається розпізнавати образи, встановлювати причинно-наслідкові зв’язки та формувати власні асоціативні ряди. Ілюстрації стимулюють розвиток уяви та візуального мислення. Розглядаючи зображення, дитина навчається аналізувати деталі, встановлювати причинно-наслідкові зв’язки між подіями, інтерпретувати емоції персонажів і самостійно доповнювати сюжет власними припущеннями. У процесі такого читання дитина стає активним учасником створення змісту [26, с. 120-128].

Пікчербук суттєво впливає на емоційне сприйняття. Візуальна складова здатна викликати безпосередню емоційну реакцію ще до прочитання тексту.

Колористика, ритм композиції, пластика персонажів та характер графічної стилізації формують певний емоційний настрій та задають тон інтерпретації змісту. Завдяки цьому читач не лише сприймає інформацію, а й емоційно співпереживає сюжетові. Така особливість підсилює рівень залученості до читання, сприяє формуванню емпатії та глибшому осмисленню художнього повідомлення. Через формування тексту й образу пікчербук формує позитивну читацьку ідентичність та стимулює інтерес до читання як до емоційно значущого досвіду [27, с. 10-35]. Оскільки значна частина змісту часто передається через візуальні метафори, алюзії або деталі, читачеві необхідно активно долучатися до процесу смислоутворення. Так стимулюється уважність, аналітичне мислення та здатність до самостійного трактування художнього образу. У сучасному освітньому контексті така властивість пікчербуку набуває особливого значення, адже сприяє розвитку мультимодальної грамотності – уміння працювати з інформацією, поданою в різних знакових системах. Через художні образи дитина знайомиться з різними почуттями та переживаннями, вчиться розпізнавати емоційні стани героїв і співпереживати їм. Такі якості особливо ефективно розвиваються через використання кольору, міміки персонажів, освітлення та інші виражальні засоби ілюстрації [28, с. 64-66]. Пікчербук позитивно впливає на мовленнєвий розвиток дитини. Візуальні образи допомагають краще зрозуміти текстовий матеріал, засвоювати нові слова та поняття, розширювати словниковий запас. Спільне читання з дорослими стимулює обговорення сюжету, опис персонажів і висловлення власних думок, що сприяє розвитку комунікативних навичок та зв’язного мовлення. Пікчербук формує естетичне сприйняття, знайомлячи дитину з різними художніми стилями, кольоровими поєднаннями, композиційними рішеннями та способами візуального вираження ідей. Це розвиває художній смак, здатність помічати красу навколишнього світу та формує інтерес до мистецтва й книги як культурного об’єкта.

Важливою частиною є культурний вплив пікчербуку на формування сприйняття. Ілюстрації є відображенням візуальних кодів певного

соціокультурного середовища, що впливає на спосіб інтерпретації образів читачем. Структура ілюстративного простору в пікчербуках різних культур може формувати відмінності у способах візуального аналізу та уваги до деталей. Пікчербук виступає засобом художньої комунікації, інструментом культурної соціалізації та формування світоглядних моделей сприйняття [29, с. 119-121].

Вплив пікчербуку на сприйняття є комплексним і багаторівневим. Він охоплює розвиток візуальної грамотності, емоційного інтелекту, когнітивної активності, критичного мислення та культурної чутливості. Завдяки синтезу слова й образу пікчербук формує особливий тип читацької взаємодії, у якому сприйняття перетворюється на активний процес утворення смислу. Пікчербук сьогодні розглядається як потужний інструмент сучасної візуальної комунікації та важливий елемент розвитку особистості.

Розуміння особливостей впливу пікчербуку на сприйняття безпосередньо визначає підходи до його дизайнерського проєктування. Візуальне рішення формує естетичне враження, логіку прочитання, емоційний настрій та характер взаємодії читача зі змістом такого видання. Процес створення пікчербуку потребує комплексного підходу до організації всіх його елементів. Композиція розворотів, ритм сторінок, колористичне рішення, типографіка, взаємозв’язок тексту та ілюстрації виступають цілісною системою візуальної комунікації. Процес проєктування пікчербуку визначає художньо-графічні засоби через ефективність сприйняття та цілісність читацького досвіду.

Проєктування пікчербуку є складним багаторівневим процесом, що поєднує принципи графічного дизайну, книжкової ілюстрації, візуальної комунікації та наративного конструювання. Зміст формується через рівноправну взаємодію вербальних і візуальних елементів. Проєктування потребує комплексного підходу, у межах якого художньо-конструктивні рішення визначають логіку його сприйняття читачем та зовнішню естетику видання. Пікчербук слід розглядати як комплексну систему, де кожен елемент дизайну бере участь у формуванні змісту та читацької інтерпретації.

Побудова візуального наративу є однією з ключових особливостей проєктування пікчербуку. Послідовність візуальних сцен створює основу оповіді. Дизайнер продумує композиційну логіку розгортання сюжету, визначає динаміку переходів між сторінками, ритм зміни кадрів та рівень деталізації кожного розвороту. Ритм має особливе значення, оскільки він створює темп розвитку історії через зміну масштабу, чергування насичених деталей з лаконічними композиціями, використання панорамних або крупних планів. Послідовність розворотів регулює швидкість сприйняття подій, акцентує увагу на кульмінаційних моментах та створює емоційні паузи. Мислення під час проєктування передбачає цілісну систему послідовних візуальних кадрів. Візуальний наратив формується на послідовному розташуванні зображень, які утворюють єдину оповідну структуру. Кожна ілюстрація є окремим фрагментом історії, але повний зміст розкривається під час їх послідовного сприйняття. Читач самостійно встановлює зв’язок між окремими сценами, інтерпретує події, заповнює смислові проміжки між розворотами. Така подача інформації залучає до процесу читання та сприяє розвитку образного мислення.

Організація композиції розвороту має свої особливості. Розворот у пікчербуці виступає базовою одиницею візуального сприйняття, оскільки читач охоплює його як єдине композиційне поле. Ефективне композиційне рішення передбачає продумане розміщення візуальних акцентів, баланс між порожнім і заповненим простором, а також врахування напрямку руху погляду. Композиційна структура впливає на ритм читання, емоційне напруження та рівень залученості читача. Використання асиметрії, контрасту масштабу чи зміщення композиційного центру дозволяє керувати увагою та формувати потрібний емоційний ефект. Композиція керує увагою читача, визначає послідовність сприйняття інформації, підкреслює важливі сюжетні моменти та впливає на розуміння змісту [30].

Особливого значення набуває колористичне рішення. Колір виконує декоративну функцію, а також слугує інструментом смислової та емоційної організації простору, він є важливим елементом візуального наративу. Через

зміну колірної палітри можна передавати атмосферу окремих епізодів, підкреслювати розвиток сюжету або відображати внутрішній стан персонажів. Колір стає важливим інструментом візуальної комунікації між автором і читачем завдяки здатності викликати асоціації та емоційні реакції. Гармонійне колористичне середовище сприяє кращому зануренню в оповідь і формує стійкі емоційні асоціації. У процесі проєктування важливо враховувати вікову аудиторію, оскільки діти часто сприймають візуальну інформацію швидше, ніж текстову: для молодших читачів характерна краща реакція на чисті локальні кольори, тоді як складніші відтінкові рішення більш доречні у виданнях для старшої аудиторії. Через кольорові образи читач здатен самостійно інтуїтивно визначати настрій сцени, характер персонажа або зміну емоційного стану. Кожен колір здатен викликати певні асоціації та емоційні переживання. Теплі кольори створюють асоціацію з енергією, радістю, активністю, теплом. Вони привертають увагу, створюють відчуття руху та емоційної насиченості композиції. Холодні відтінки створюють відчуття спокою, мрійливості, тиші та загадковості. Такі кольори допомагають формувати атмосферу нічних сцен, фантазійних просторів або моментів внутрішніх переживань персонажа. Взаємозв’язок між кольорами також має важливе значення. Гармонійно побудована колірна система сприяє цілісності візуального образу книги та підтримує єдиний емоційний настрій оповіді [31, с. 129-131]. Контрастні поєднання використовуються для підсилення драматизму, акценту уваги на важливих деталях або демонстрації конфлікту між персонажами чи подіями. Символічна функція кольору проявляється через зміну колірної палітри для відображення розвитку сюжету, емоційної трансформації персонажа або зміни атмосфери твору. Світлі та насичені кольори супроводжують моменти радості, відкриттів і позитивних змін. Приглушені та темні відтінки підкреслюють смуток, тривогу та невизначеність. Колір стає своєрідною мовою передачі змісту через зображення. Колір також виконує композиційну функцію: він створює візуальну ієрархію елементів, виділяючи смислові акценти та формуючи ритм розворотів. Повторення окремих кольорів впродовж книги

допомагає об’єднати сторінки в єдину систему та забезпечити цілісність художнього образу. Правильно обрана кольорова палітра допомагає зробити твір зрозумілим, емоційно переконливим та сформувати візуальний досвід читача.

Типографічна організація пікчербуку є не менш важливою, ніж інші складові. Шрифт у такому виданні виступає активним візуальним елементом композиції та виконує емоційно-виразну функцію. Його характер, пластика, масштаб та інтеграція в ілюстративний простір впливають на загальне емоційне сприйняття книги. У сучасному дизайні пікчербуків часто застосовується принцип інтегрованої типографіки, коли текст органічно взаємодіє із зображенням, стаючи частиною візуального середовища, що дозволяє посилити художню цілісність видання та створити більш виразний читацький досвід. Під час розробки типографічного рішення важливим є досягнення гармонії між текстовими й графічними елементами. Шрифт повинен відповідати загальній концепції видання, підтримувати стилістику та не конкурувати з ілюстраціями за увагу читача. Він має бути достатньо читабельним для дитячої аудиторії, яка лише формує навички самостійного читання. У пікчербуках перевага часто надається простим гротескним або м’яким декоративним шрифтам із чіткими формами літер та оптимальними міжлітерними інтервалами. Особливу роль відіграє ієрархія текстових елементів. Назва видання, заголовки, основний текст, додаткові текстові акценти повинні відрізнятися між собою розміром, насиченістю або характером накреслення. Такий підхід допомагає структурувати інформацію та сприяє комфортному сприйняттю змісту. Одночасно кількість використаних гарнітур слід обмежувати, щоб уникнути перевантаження композиції та зберегти цілісність візуальної мови книги. У сучасних виданнях текст часто стає частиною ілюстрованого простору. Його розташування може змінюватись залежно від композиції розворотів, окремі слова чи фрази можуть виділятися кольором, масштабом, пластикою шрифту для підсилення емоційного впливу. Типографіка є активним інструментом візуального наративу та допомагає розкривати сюжет і спрямовувати увагу читача. Типографічне оформлення пікчербуку є важливим засобом комунікації

між автором і читачем. Від правильного вибору шрифту, його композиційного розташування та взаємодії з ілюстраціями залежить зручність читання та загальне емоційне сприйняття видання. Грамотно розроблена типографіка сприяє створенню цілісного художнього образу книги та підсилює її виховний, естетичний і пізнавальний потенціал [32].

Проєктування пікчербуку передбачає необхідність врахування матеріально-конструктивних параметрів видання. Формат книги, тип паперу, спосіб друку, палітурка та тактильні характеристики поверхні безпосередньо впливають на сприйняття пікчербуку як об’єкта дизайну. Фізична форма видання має працювати на підсилення змісту. Великий формат дозволяє створити ефект занурення у візуальний простір, компактний сприяє інтимності читання та є зручним для молодшої аудиторії. Вибір матеріалів визначає передачу кольору, контрастність ілюстрацій та довговічність видання [33, с. 152-154].

Розробка пікчербуку потребує орієнтації на вікову аудиторію, когнітивні та емоційні особливості майбутнього читача. Особливістю є те, що значна частина інформації може передаватися без прямого пояснення через емоції персонажів, приховані деталі середовища, символічні образи та розкриватись лише через уважне спостереження за ілюстраціями. Читач стає активним учасником процесу оповіді через самостійний аналіз та власне розуміння змісту. Для дитячої аудиторії важливо забезпечити чіткість візуального коду, доступність композиційної логіки та емоційну зрозумілість образів. Сучасні пікчербуки часто направлені на змішану аудиторію, вони поєднують у собі багаторівневі смисли, які можуть по-різному зчитуватися дітьми та дорослими. Це вимагає від дизайнера тонкого балансу між простотою подачі та концептуальною глибиною.

Особливості проєктування пікчербуку визначаються необхідністю синтезу художньо-образного мислення, дизайнерської логіки та знання психології сприйняття. Ефективне проєктування передбачає створення цілісної системи, у якій композиція, колір, типографіка, матеріальна форма та ритм візуального

нарративу працюють як взаємопов’язані елменти. Така комплексність забезпечує здатність пікчербуку формувати повноцінний емоційно-візуальний досвід читача.

РОЗДІЛ ІІ
РОЗРОБКА ПІКЧЕРБУКУ «СВІТЛО НАВКОЛО І СВІТЛО В СОБІ»

2.1. Аналіз аналогів

Перед розробкою пікчербуку «Світло навколо і світло в собі» за власним авторством було проведено аналіз аналогічних рішень у сфері дитячої ілюстрованої книги. Це дозволило ознайомитися з візуальними тенденціями, колористикою та композиційними прийомами, що використовуються в оформленні ілюстрацій подібних пікчербуків. Такий аналіз визначив ефективні дизайнерські підходи, допоміг уникнути шаблонності та створити унікальні впізнавані ілюстрації та персонажів. Об’єктами аналізу стали видання, що мають спільну тематику, а саме ніч та містична атмосфера.

«Казки для місяця. Чарівниця-нічниця» – це приклад сучасного авторського пікчербуку українського видавництва «Видавництво Старого Лева» який проілюструвала Оксана Була (див. рис. 2.1) [34].

Рисунок 2.1 – Аналог 1. Обкладинка пікчербуку «Казки для місяця. Чарівниця-нічниця»

На обкладинці зображено головного персонажа і одразу можна побачити якою буде загальна атмосфера та основні кольори. Головний персонаж має дещо стилізовану та декоративну м’яку форму, що робить його повноцінною

частиною чарівного середовища. У назві використано кілька пластичних шрифтів та вписано форму місяця, що робить текст повноцінною частиною ілюстрації. Цей пікчербук наповнений яскравими елементами світла які виконано за допомогою контрасту кольорів та їх насиченості. Присутність світлових елементів теплого кольору символізують надію та внутрішнє тепло.

Перший приклад розвороту складається з двох частин (див. рис. 2.2).

Рисунок 2.2 – Аналог 1. Розворот пікчербуку «Казки для місяця. Чарівниця-нічниця»

Тут можна бачити як зображення розповідає сюжет. На першій частині розвороту міль виносить зірки вночі, а на другій зображено ранок та як вона їх збирає. У частині де зображено ранок домінують теплі та світлі кольори і акценти створено холодними. На частині де зображено ніч, навпаки, домінують темні холодні кольори з теплими яскравими акцентами. Світло зображено за рахунок передачі тональності світлових елементів та легкої димки навколо них. Холодні насичені відтінки створюють контраст з теплими та підсилюють загальну атмосферу. Визначено два основні кольори – синій та жовтий, разом вони утворюють компліментарну гармонію та насичене контрастне поєднання. Колірне рішення виступає як концептуальний прийом, який показує глядачеві ніч як простір спокою, мрійливості та магії, замість звичного чогось небезпечного та тривожного. Через такий прийом переосмислюється

традиційний образ темряви та розкривається тема відкриття краси навколишнього світу. Поза персонажа створює динаміку. Композиційне розміщення тексту створює ритм та підкреслює інші елементи композиції.

На другому прикладі розвороту присутня велика кількість акцентів у вигляді зірок (див.рис. 2.3).

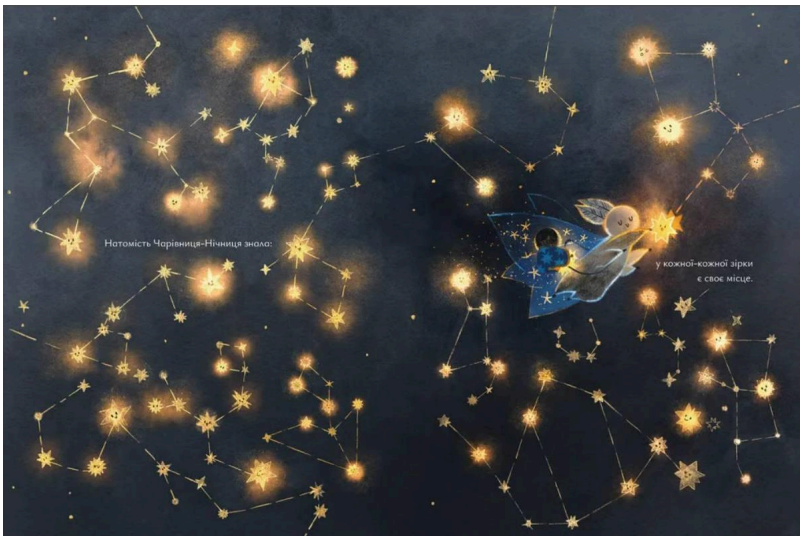

Рисунок 2.3 – Аналог 1. Розворот пікчербуку «Казки для місяця. Чарівниця-нічниця»

Темне насичене тло формує атмосферу ночі. Яскраві жовті зірки створюють відчуття тепла та затишку, викликають позитивні емоції. Поза персонажа знову завдає динаміку розвороту. Світло від зірок підкреслює головного персонажа та створює взаємодію між об’єктами ілюстрації. Єдність персонажа і простору формують цілісний художній образ пікчербуку. Для основного тексту використано легкий для сприйняття дитиною гротескний шрифт з м’якими округлими формами. Текстова частина є дуже лаконічною та дає змогу читачеві самостійно зчитувати історію через зображення. Ілюстрації розширюють зміст, додають нові деталі, емоції та символи. Основні деталі підкреслено використанням текстур та створенням м’якої емоційності через форми та вирази обличчя персонажа.

Літературна та візуальні складові гармонійно поєднуються між собою. Видання вирізняється атмосферою, продуманим колірним рішенням,

символічністю образів та високим рівнем художнього оформлення. Така книга формує емоційний та естетичний досвід читача.

«Night Cat» – це приклад пікчербуку, де атмосфера важливіша за сюжет, а настрій передається через колір, фактуру й паузи між сценами (див.рис. 2.4) [35].

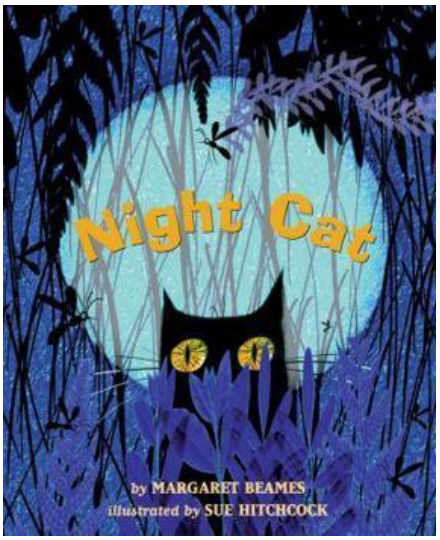

Рисунок 2.4 – Аналог 2. Обкладинка пікчербуку «Night Cat»

Книга побудована на стриманій нічній палітрі. Переважають глибокі темно-сині, чорні, сіро-фіолетові відтінки, які створюють відчуття тиші та загадковості. Акценти світла – теплі жовті або білуваті плями – працюють як точки орієнтації в темряві: вікна, ліхтарі, місяць. Контраст між темним фоном і світлими деталями підсилює атмосферу нічного спостереження і самоти, але не страху. Такі прийоми формують цілісне емоційне відчуття, заглибленість в атмосферу та передають настрій. На обкладинці можна бачити застосовані прийоми: контраст холодних і теплих кольорів для підкреслення назви та виділення головного об’єкта, також контраст тональності елементів. Одразу зчитується атмосфера ночі та форма сяючого місяця позаду персонажа. Головний персонаж має просту зрозумілу форму без перенавантаження деталями.

«Мамо, а світ великий?» – приклад пікчербуку де текст міг би існувати без доповнення ілюстрацією, проте без зображень він був би пустим та не

наповненим [36]. В цьому випадку ілюстрації виступають як самостійні зображення, які одночасно доповнюють та розкривають текст (див. рис. 2.5).

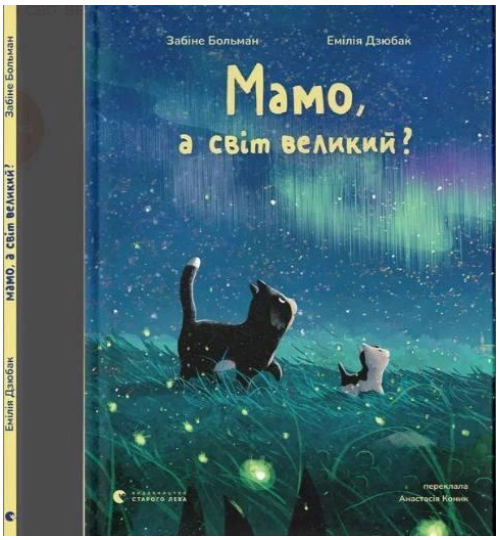

Рисунок 2.5 – Аналог 3. Обкладинка пікчербуку «Мамо, а світ великий?»

На обкладинці зображено двох головних героїв, які дивляться на північне сяйво вночі. Тут зображення ночі трохи відрізняється від попередніх прикладів. Поєднання холодних і теплих кольорів вже є звичним, проте тут ніч зображено так, що загальний простір створює відчуття великої кількості світла.

На прикладі розвороту показано використання прийому, коли зображення існує як окрема ілюстрація, одночасно доповнюючи собою текст (див. рис. 2.6).

Рисунок 2.6 – Аналог 3. Розворот пікчербуку «Мамо, а світ великий?»

Світло на ілюстрації зображено через теплі відтінки, зміну тональності окремих елементів та легкі градієнти. М’які форми персонажів створюють доброзичливу загальну атмосферу. За розміром і певними відмінностями у зображені обличчя та форми персонажів одразу можна зрозуміти де зображено маму, а де дитину. Текст існує окремо від простору ілюстрації, одночасно гармонійно вписується в загальну композицію та ефективно використовує вільний простір.

На другому прикладі розвороту знову зображено ніч, проте вже інакше ніж на обкладинці (див. рис. 2.7).

Рисунок 2.7 – Аналог 3. Розворот пікчербуку «Мамо, а світ великий?»

Тут використовується темне та насичене тло, проте воно не створює відчуття пригнічення або страху. Загальний тон ілюстрації теплий, акценти підсилюють теплоту простору та створюють затишну атмосферу. Відсутній сильний, агресивний контраст у кольорах, що підсилює м’який та легкий настрій оповіді. Тут текст вже є повноцінною частиною ілюстрації та гармонійно вписується в загальну композицію. Головний персонаж виступає як окремий додатковий акцент та контрастує з навколишнім середовищем.

Ілюстрація побудована так, що добре відчувається масштаб та відкритий простір.

Цей пікчербук викликає відчуття спокою, тепла та затишку завдяки поєднанню теплих кольорів, відсутності сильних контрастів, м’яким формам персонажів, особливим використанням вільного простору та розташуванню тексту. Саме через атмосферу ілюстрацій передається головна ідея твору. Книга формує емоційне сприйняття світу, створює позитивні асоціації та розвиває уяву.

«Kate, The Cat and The Moon» – лаконічні, проте яскраві емоційні ілюстрації [37]. Персонажі не деталізовані, але емоційно зрозумілі через пози, форму, кольори та взаємодію між собою та місяцем (див. рис. 2.8).

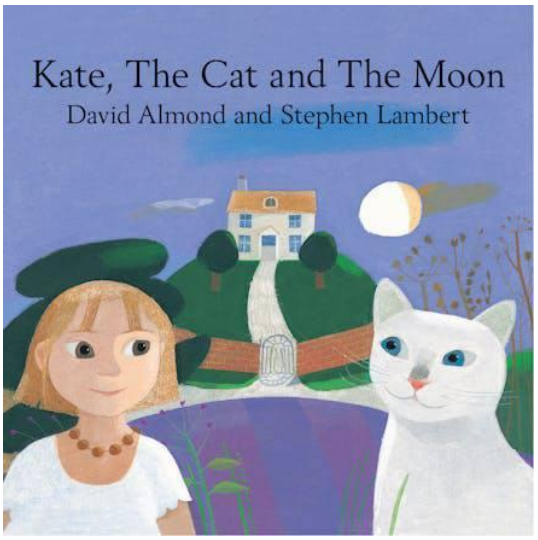

Рисунок 2.8 – Аналог 4. Обкладинка пікчербуку «Kate, The Cat and The Moon»

Палітра дуже обмежена й спокійна. Переважають нічні сині, сіро-блакитні та глибокі темні відтінки, які контрастують із м’яким світлом місяця. Місяць виступає головним візуальним акцентом – світлим, майже теплим елементом у холодному просторі ночі. Колір працює не лише декоративно, а емоційно, підкреслюючи тишу й самотність. На обкладинці можна побачити як кольори взаємодіють між собою: переважають холодні кольори, розбавлені легкими ненав’язливими теплими акцентами. За допомогою тональності кольорів

зображено світло місяця та тіні на персонажах. Деякі акценти залишаються холодними і більше підкреслюють основну атмосферу ночі. Використано м’які округлі форми для створення доброзичливої та м’якої обстановки.

Пікчербук «Nightlights» є яскравим прикладом сучасного авторського пікчербуку, у якому візуальна складова виступає головним інструментом розкриття сюжету та емоційного стану персонажа (див. рис. 2.9) [38].

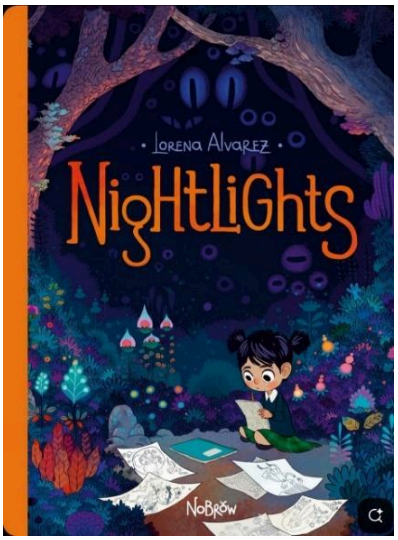

Рисунок 2.9 – Аналог 5. Обкладинка пікчербуку «Nightlights»

На обкладинці ми бачимо застосування типографіки з акцентним пластичним шрифтом. Назва контрастує з фоном та привертає на себе увагу, застосовано м’який червоно-помаранчевий градієнт для створення об’єму, обраний шрифт створює гармонійну форму яка стає елементом простору. Передній план з великою кількістю яскравих, гармонійно поєднаних деталей створює контраст з заднім планом, де переважає темне тло та створюється відчуття заглиблення в атмосферу.

На ілюстраціях застосовуються такі ж прийоми (див. рис. 2.10).

Рисунок 2.10 – Аналог 5. Розворот пікчербуку «Nightlights»

Зображено як об’єкти віддаляються – це створює динаміку композиції. Дуже вдале поєднання кольорів, їх велика кількість створює об’ємну цікаву ілюстрацію, виглядає цілісно і гармонійно. Головний персонаж тут виступає як композиційний акцент.

На другому прикладі ілюстрації можна бачити яким чином зображено світло (див. рис. 2.11).

Рисунок 2.11 – Аналог 5. Розворот пікчербуку «Nightlights»

Пряме джерело світла відсутнє. За рахунок тональності, насиченості кольорів та м’яких градієнтів створюється враження наче окремі об’єкти сяють

та освітлюють собою простір. Пози персонажів та напрямок положення дерева передають динаміку та відчуття руху.

З погляду графічного дизайну цей пікчербук вирізняється контрастним використанням кольору. Реальний світ зображено у стриманих та приглушених відтінках. Фантазійний світ розкривається через яскраві насичені кольори. Такий прийом створює виразне емоційне протиставлення реального і фантазійного світу, що підсилює драматургію оповіді. Атмосферу магічності формує колір у поєднанні з органічними формами, декоративними деталями та плавністю ліній.

«The Twist-a-Roo» вирізняється ретельно продуманою кольоровою палітрою (див. рис. 2.12) [39].

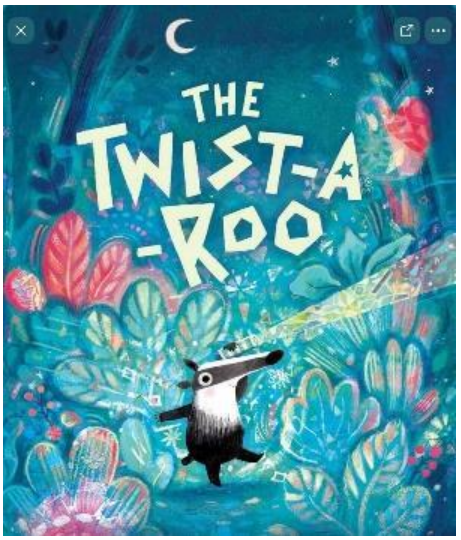

Рисунок 2.12 – Аналог 6. Обкладинка пікчербуку «The Twist-a-Roo»

На обкладинці одразу можна бачити основні кольори. Переважають холодні відтінки, з ними контрастують теплі світлі кольори та створюють певний настрій ілюстрації. Персонаж має округлу форму та динамічну позу, що так само підкреслює загальну емоцію. Назва виступає як акцент та гармонійно вписується як частина деталізації простору.

На першому прикладі розвороту можна відчути контраст настрою з обкладинкою (див. рис. 2.13).

Рисунок 2.13 – Аналог 6. Розворот пікчербуку «The Twist-a-Roo»

Яскраві теплі кольори майже відсутні, переважають холодні та насичені. Таке кольорове рішення створює певну емоційну напругу. Місяць виступає акцентом та джерелом світла, це можна побачити через зображені дерева та пагорби. Текст розвороту підкреслено формою туману, що формує цілісне поєднання зображення і тексту.

Приклад другої ілюстрації вже має схожий настрій з обкладинкою, тут можна бачити таке саме поєднання кольорів та використання акцентів (див. рис. 2.14).

Рисунок 2.14 – Аналог 6. Розворот пікчербуку «The Twist-a-Roo»

Місяць знову виступає акцентом і на цей раз стає полем для композиційного розміщення тексту. Композиція створює багатошаровість та є статичною. Поза персонажа та зображений вітер створюють динаміку.

Ілюстрації побудовані на поєднанні холодних відтінків із яскравими акцентами рожевого, жовтого та бірюзового. Такий прийом формує емоційну напругу одночасно створюючи атмосферу затишку і казковості. Динамічна композиція сторінок чергує деталізовані розвороти з більш лаконічними сценами та будує ритм оповіді. Особливу роль відіграє стилізація персонажів. М’які округлі форми, фактурність та увага до деталей формують доброзичлививй візуальний образ.

Аналіз аналогів сучасних пікчербуків показав, що їх ефективність визначається гармонійним поєднанням візуальної та текстової складових. Розглянуті приклади демонструють різні підходи до побудови композиції, використання кольорової палітри, стилістики ілюстрацій та організації простору. Всі вони направлені на створення цілісного емоційного й смислового досвіду для читача. Дослідження аналогів підтверджує, що пікчербук є складним дизайнерським продуктом, цілісною візуальною системою, де кожен елемент має свою роль та працює на розкриття ідеї твору. Отримані результати є важливою основою для проєктування власного авторського пікчербуку та формування його художньо-образної концепції.

2.2. Композиційне та кольорове рішення пікчербуку «Світло навколо і світло в собі»

Пікчербук є особливою формою візуального наративу і базується на гармонійній взаємодії тексту, кольору, ілюстрації та композиції. Саме колірне і композиційне рішення формують характер візуальної мови видання, його настрій та ефективність передачі змісту читачеві. Ці елементи виконують комунікативну функцію та впливають на сприйняття сюжету акцентуючи увагу на важливих деталях та допомагають формувати цілісний художній образ.

Колір у пікчербуці є важливим засобом емоційного впливу. Він створює атмосферу, підкреслює динаміку подій, характеризує персонажів, формує асоціативний ряд у читача та викликає певні емоції. Вибір кольорової палітри залежить від тематики видання, вікової аудиторії та авторського задуму. Композиційне рішення забезпечує логічну організацію візуального простору, визначає розташування текстових і графічних елементів, ритм розгортання історії та загальну зручність сприйняття книги.

Під час розробки пікчербуку «Світло навколо і світло в собі» було приділено особливу увагу до вибору кольорової палітри та композиційних рішень. Колірне рішення відповідає за передачу загальної атмосфери ночі та взаємодії персонажів зі світлом так, щоб було передано атмосферу загадкової казковості. Композиція розкриває динаміку сюжету через різноплановість та ракурси.

Кольорова палітра напряму впливає на сприйняття атмосфери та настрою. Переважають насичені холодні, часто темні кольори для передачі загальної атмосфери ночі та загадковості. Холодні кольори розбавлені теплими візуальними акцентами та особливу увагу приділено світловим елементам які супроводжують кожен розворот. Кожен персонаж має свій основний колір який визначає його характер та створює асоціативний ряд [40, с. 55-78].

Для головного персонажу зайчика Люна обрано світло-фіолетовий колір. Такий колір відображає характер персонажу та створює цілісний образ, що запам’ятовується читачеві. Світло-фіолетовий відображає глибокі роздуми та сумніви персонажа, меланхолійний настрій, одночасно створюючи відчуття затишку та спокою. Влив кольору підсилює візуальна текстура пухнастості та сильний контраст з навколишнім середовищем. Тіні персонажа підкреслено через темно-фіолетовий, який створює відчуття глибини.

Дух лісу навпаки має кольори які не сильно контрастують з фоном. Такий прийом підкреслює приналежність персонажа до лісу та передає його магічну атмосферу. Зелений колір викликає відчуття спокою і довіри. Впродовж сюжету Дух часто раптово з’являється та зникає, зелений колір допомагає підкреслити

здатність маскуватись та підглядати за Люном здалеку. Зелений розбавлено яскравим блакитним кольором, він створює відчуття світла та підкреслює магію персонажа.

Істота як і Дух часто раптово з'являється і зникає впродовж сюжету, проте вона має яскравий блакитний колір, який сильно контрастує з фоном та виступає у якості візуального акценту. Блакитний створює відчуття близькості і довіри, тому головний персонаж обирає слідувати за істотою. Для світлячків так само обрано блакитний колір, в цьому випадку він підсилює грайливість.

Монстр виступає як візуальний акцент та одночасно як персонаж, що маскується у своєму середовищі. Синій колір створює відчуття гармонії, мрійливості та казковості. Рожеві акценти викликають асоціації з турботою та ніжністю. У цьому випадку зовнішність персонажа контрастує з кольоровим сприйняттям і через такий прийом розкривається персонаж та сюжетна лінія. Монстр гармонійно вписується у свою локацію, потрапляючи до лісу він виступає у якості візуального акценту та підсилює сюжет сцени.

Композиційні рішення розкривають динаміку сюжету через різноплановість та різноманітні ракурси.

Крупні та віддалені плани створюють ритм та розкривають взаємодію і стани персонажів. Текст гармонійно вписується в композицію. Візуальні акценти у вигляді окремих реплік створюють відчуття взаємодії з персонажем та підсилюють емоційний вплив. Композиційні акценти часто перетинаються з кольоровими і взаємодіють один з одним створюючи цілісні ілюстрації.

2.3. Розробка персонажів пікчербуку

Особлива увага під час розробки авторського пікчербуку «Світло навколо і світло в собі» була приділена розробці головних і другорядних персонажів. Саме персонажі в пікчербуці є головними носіями емоцій та сенсу. Важливу роль у деталізації відігравала робота зі світлом. Світлові плями, сяйво, дрібні світлові елементи та м'які градієнти застосовувалися для створення відчуття

магічності та внутрішнього тепла. Світло виступає як частина середовища та як повноцінний інструмент розкриття настрою персонажів і взаємодії між ними.

Процес створення персонажа розпочинався з пошуку характеру та настрою, а не з деталізованої форми. Основною задачею було створити образ який буде легко сприйматися, залишатись зрозумілим, впізнаваним і емоційно виразним навіть у спрощеному, лаконічному виконанні.

На етапі ескізування було зроблено кілька швидких начерків та варіацій персонажа, спрямованих на пошук форми, силуету, пропорцій і загального ритму фігури (див. рис. 2.15).

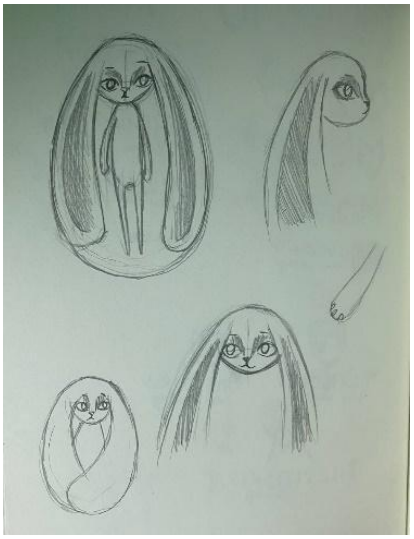

Рисунок 2.15 – Пошукові начерки головного персонажа

Персонаж має просту, узагальнену форму з плавними лініями, що підкреслює його ніжний, спокійний характер та відповідає меланхолійній атмосфері пікчербуку. Довгі вуха виступають важливим елементом образу — вони формують впізнаваний силует та допомагають передавати настрій та внутрішній стан персонажа через положення та форму (див. рис. 2.16).

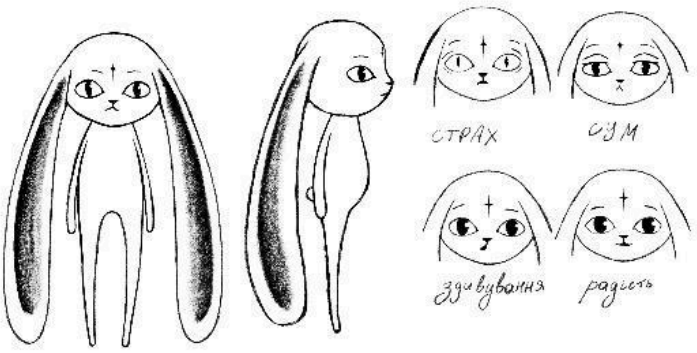

Рисунок 2.16 – Ескізи з емоціями головного персонажа

Окремим етапом розробки стала робота з емоційними виразами обличчя. Було створено серію варіантів міміки, які відображають базові емоційні стани персонажа: страх, сум, здивування та радість. Зміни у виразі досягаються мінімальними засобами – положенням очей, брів та формою рота. Такий підхід дозволяє зберігати стилістичну цілісність образу та робить емоції легко читабельними для глядача, що є особливо важливим для дитячої книжки з образним мисленням.

Процес розробки персонажа був спрямований на поєднання простоти форми, емоційної виразності та символічності образу. Створений персонаж органічно взаємодіє з простором сторінок пікчербуку та підсилює основну ідею проєкту – передавання внутрішніх переживань через атмосферну візуальну мову.

На завершальному етапі розробки головного персонажа була виконана деталізація, що дозволила надати персонажу завершений цілісний вигляд та посилити емоційний і смисловий вплив ілюстрацій (див. рис. 2.17).

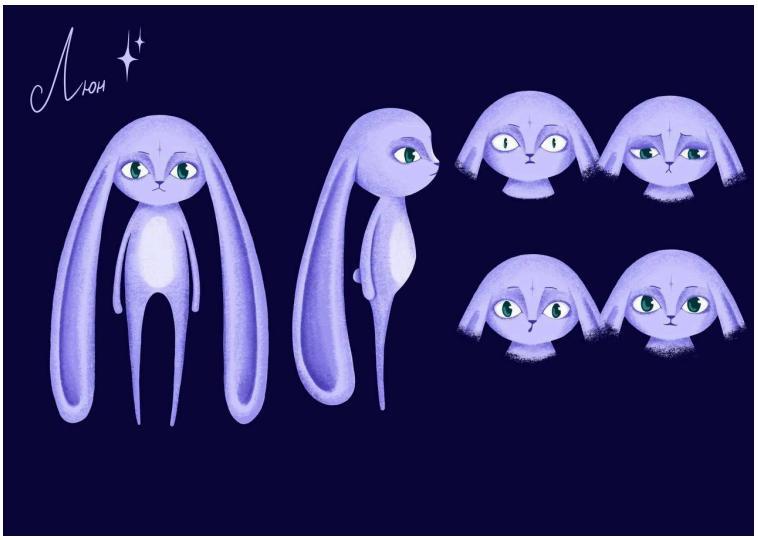

Рисунок 2.17 – Фінальний вигляд головного персонажа з емоціями

Основний акцент зроблено на підкресленні текстури та кольору, який допомагає підкреслити характер персонажа (див. рис. 2.18).

Рисунок 2.18 – Головний персонаж з різних ракурсів

Окрім головного персонажа, у пікчербуку було розроблено другорядних та допоміжних персонажів, які доповнюють візуальний наратив і підсилюють атмосферу історії. Робота над цими персонажами здійснювалася з урахуванням загального стилістичного рішення проєкту.

Процес розробки другорядних персонажів розпочинався з визначення їх ролі в історії. Кожен персонаж виконує конкретну роль – підтримує головного

героя, створює емоційний контраст, формує відчуття простору або підкреслює настрій сцени. У зв’язку з цим образи другорядних персонажів не перевантажувалися деталями і будувалися на простих, легко читабельних формах.

Важливою складовою була стилістична узгодженість усіх персонажів між собою. Для цього застосовувався єдиний підхід до побудови форм, лінійної графіки та міміки. Другорядні персонажі мають спільні візуальні риси з головним героєм, що створює відчуття єдиного світу та підтримує цілісність пікчербуку. Колірна деталізація витримана в єдиній палітрі і відповідає загальній атмосфері пікчербуку. Використання насиченого темного фону дозволяє акцентувати увагу на персонажах і світлових деталях, створюючи контраст між зовнішнім простором і внутрішнім світлом образів. Колір несе смислову та емоційну функцію та підкреслює емоційний настрій ілюстрацій.

Дух лісу – персонаж, що підтримує та направляє, допомагає головному герою йти вірним шляхом. Має просту зрозумілу форму, тому його образ насичений особливими деталями, які підкреслюють його магічність та загадковість (див. рис. 2.19).

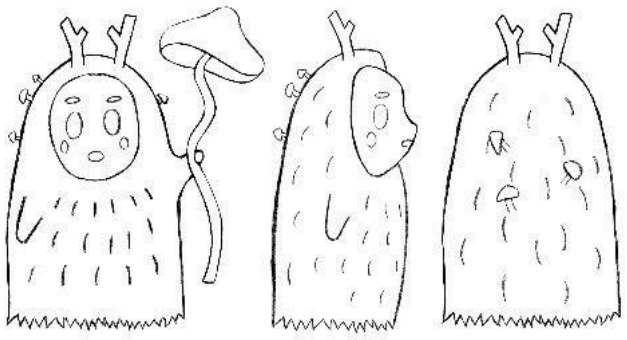

Рисунок 2.19 – Ескізи другорядного персонажа Дух лісу

Особливу увагу приділено текстурі та наявності світлових елементів, які підкреслюють атмосферу пікчербуку, характер персонажа та текстуру. Колір обрано відповідно до образу Духа лісу (див. рис. 2.20).

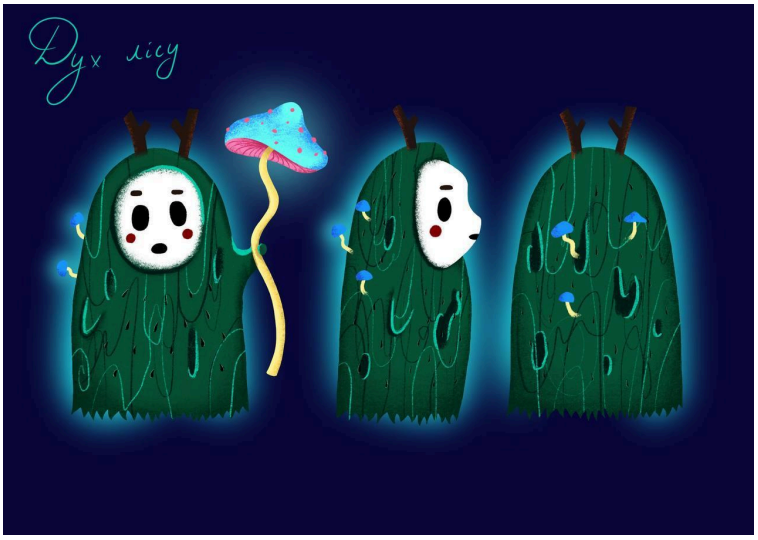

Рисунок 2.20 – Фінальний вигляд персонажа Дух лісу

Дух носить маску на обличчі. Маска виступає символом загадковості та закритості персонажа, вона підкреслює важливу роль персонажа в цій історії. Маленькі сяючі гриби на спині та роги додають атмосфери та показують приналежність персонажа до лісу.

При розробці Монстра було важливо створити образ, який буде зчитуватись двозначно. Недостатньо лякаючий, дивний і кумедний образ, який не одразу сприймається виключно позитивно або негативно (див. рис. 2.21).

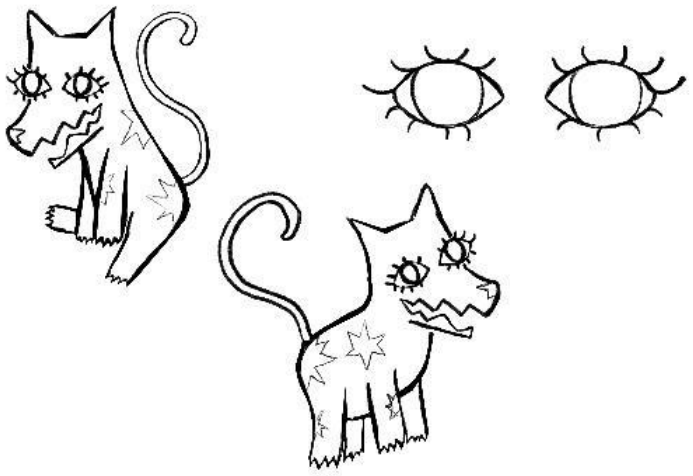

Рисунок 2.21 – Ескізи персонажа Монстр

Монстр має великі щелепи з гострими зубами, одночасно в нього великі добрі очі та кольори які викликають відчуття мрійливості та ніжності (див.рис. 2.22).

Рисунок 2.22 – Фінальний вигляд персонажа Монстр

Рожеві плями у вигляді зірок підкреслюють доброту персонажа та його грайливість. Текстура створює відчуття пухнастості та м’якості. Короткі лапи, довгий хвіст, велика голова – пропорційно не сумісні, проте гармонійно виглядають у концепції цього персонажа та підкреслюють його.

Істота – персонаж, який виступає як акцент (див. рис. 2.23).

Рисунок 2.23 – Ескізи персонажа Істота

М’які форми формують доброзичливе враження у поєднанні з яскравим блакитним кольором (див. рис. 2.24).

Рисунок 2.24 – Фінальний вигляд персонажа Істота

Цей персонаж за сюжетом є провідником, тому обраний колір підкреслює відчуття довіри. Незвична зовнішність створює певну казковість персонажа. Деталі створюють додаткові акценти та підсилюють роль героя в історії. Маленький розмір персонажа чудово вписується в композиції розворотів та створює контраст форм з іншими елементами ілюстрацій.

Допоміжні та другорядні елементи є важливими частинами пікчербуку, оскільки саме вони формують деталі та загальну атмосферу, деякі з них стають потужними візуальними образами (див. рис. 2.25).

Рисунок 2.25 – Допоміжні другорядні елементи

У результаті розробки другорядні персонажі та деталі виглядають узгодженими між собою, органічно інтегруються у композицію розворотів, доповнюють шлях головного героя та підсилюють емоційний вплив історії. Загальна система персонажів формує цілісний візуальний простір, де кожен елемент працює на розкриття основної ідеї пікчербуку.

РОЗДІЛ ІІІ
ТЕХНІЧНЕ ВИКОНАННЯ ПІКЧЕРБУКУ «СВІТЛО НАВКОЛО І СВІТЛО В СОБІ»

3.1. Концепція ідеї пікчербуку

Пікчербук «Світло навколо і світло в собі» побудовано як візуально-наративний проєкт, який розкриває тему внутрішнього світла через образи нічного лісу, атмосфери загадкової ночі, тиші та споглядання. Основою концепції є ідея пошуку гармонії між зовнішнім світом і внутрішнім станом особистості, усвідомлення того, що світло існує не лише в навколишньому просторі, а й у самому персонажі як джерело тепла, надії та внутрішньої опори. Основною ідеєю є дослідження внутрішнього стану героя, теми світла всередині та навколо, а також емоційних переживань, які передаються через образи, ритм сторінок і мову ілюстрацій.

Пікчербук розроблено для вікової аудиторії від 4-х років для читання з батьками та дітей дошкільного віку які самостійно навчаються читати. Текст побудовано таким чином, щоб батьки могли доповнювати або перефразовувати його для більшого контакту з дитиною і занурення в атмосферу. Для дітей які навчаються або вже вміють читати текст сприймається легко та зрозуміло, надає можливість використовувати фантазію для поєднання тексту, ілюстрацій та сюжету. Такий спосіб подання тексту робить цей пікчербук універсальним для різної вікової аудиторії та сприяє глибшому зануренню в атмосферу та стимулює увагу читача.

Центральним художнім образом пікчербуку виступає ніч. У межах цього проєкту вона не сприймається як символ темряви чи страху. Ніч виступає особливим простором тиші, зосередженості та тонкого емоційного переживання. Саме вночі світло стає найбільш помітним: воно проявляється у місячному світлі, сяйві світлячків та мерехтінні зірок. Ці зовнішні джерела освітлення стають метафорою внутрішнього світла, яке персонаж відкриває у собі через самопізнання, спокій і здатність помічати красу навіть у найменших

деталях. Концептуальна ідея базується на протиставленні та водночас єдності двох світів: зовнішнього і внутрішнього. Зовнішній світ представлений через атмосферу лісового нічного середовища, де серед кущів і перешкод приховані особливі деталі які стають основою розкриття головного персонажа. Внутрішній стан героя передається через емоційний стан, спостереження, спогади та переживання, які виникають під час взаємодії з навколишнім середовищем. Візуальна розповідь демонструє як навколишній простір здатен віддзеркалювати внутрішній стан персонажа та впливати на його самоусвідомлення.

Назва «Світло навколо і світло в собі» відображає головну філософську ідею проєкту: здатність знаходити джерело натхнення як у зовнішньому світі, так і у власному внутрішньому просторі. Вона акцентує увагу на тому, що світло може бути символом не тільки фізичного явища. Світло виступає символом емоційної сили, душевної рівноваги, віри в себе та вміння бачити сенс у простих речах.

Важливу роль у створенні емоційної атмосфери відіграють колірна палітра, світлові елементи та самі персонажі. Завдяки поєднанню цих складових формується цілісний художній образ проєкту, настрій та емоційне наповнення. Колір використовується як важливий елемент емоційного впливу. Основу візуального рішення становлять глибокі сині, зелені, фіолетові та яскраві рожеві, жовті, блакитні акценти. Таке поєднання створює контраст та допомагає передати ідею співіснування зовнішньої темряви та внутрішнього світла. Акценти виступають у якості елементів які і є проявом світла навколо, вони пом’якшують композицію та додають ніжності, затишку, емоційного тепла до загальної атмосфери. Насичені глибокі кольори підкреслюють відчуття безпечного нічного простору та сприяють атмосфері задумливості та споглядання. Ілюстрації насичені глибиною, сам простір здається живим і наповненим емоціями. Світло в ілюстраціях відображається м’яким та розсіяним, щоб підсилити затишок історії.

Ключовою частиною є головний персонаж – зайчик Люн. Його образ створений як уособлення чутливої, тихої та уважної до світу особистості. Через персонажа читач взаємодіє з атмосферою книги, спостерігає за навколишнім середовищем та емоційно проживає історію. Люн не є активним героєм у класичному розумінні. Його роль полягає у спогляданні, переживанні моментів і пошуку внутрішнього світла у звичайних речах. Тваринний персонаж допомагає зробити історію універсальною та емоційно ближчою для читача, незалежно від віку [41, с. 158-160]. М'які витягнуті форми персонажа та його взаємодія з великим нічним простором підкреслюють теми вразливості, самотності та водночас внутрішньої сили. Люн виступає провідником у світ тиші, спокою та уважності до дрібниць.

Другорядні персонажі також мають свої ролі. Їх характер здебільшого розкривається через візуальні образи побудовані на основі форми, кольору і деталей. Вони створюють ритм сюжету за рахунок взаємодії з головним персонажем. Другорядні герої не мають імен, тільки загальні назви. Це зроблено для більшого акценту на головному персонажі та можливості самостійно інтерпретувати візуальні образи.

Істота – маленький провідник і помічник. Викликає відчуття довіри і без слів закликає головного героя до дії, а саме слідувати за нею.

Дух лісу – персонаж, що споглядає та оберігає. Раптово зникає та з'являється, проте одночасно завжди десь поруч і надає підказки завжди, коли це необхідно.

Монстр – інакший образ, який занурює у роздуми. Спочатку лякає, потім дає час на роздуми і розкривається як позитивний образ грайливості і мрійливості.

Сюжет має плавну та спокійну лінію розвитку подій. Головний персонаж потрапляє у перешкоди, але швидко знаходить вихід або події самі собою створюють сприятливі умови для подолання перешкод і вирішення проблем. Негативні персонажі та злодії відсутні. Загалом сюжет концентрує увагу читача на деталях, відчуттях та зображеннях. Сильні емоційні кульмінаційні моменти

відсутні, оскільки було важливо створити книгу яка буде вражати не своїм сюжетом, а буде легко і зрозуміло доносити головну думку та вчити звертати увагу на деталі повсякденного життя і внутрішні власні можливості. В цьому виданні текстова частина не може існувати без зображень, тому вони доповнюють та підкреслюють один одного.

Концепція пікчербуку «Світло навколо і світло в собі» полягає у створенні емоційно насиченого візуального простору, який через образ світла, нічної атмосфери та тихого споглядання розкриває ідею самопізнання, внутрішньої сили та здатності знаходити красу й сенс навіть у найнепомітніших проявах повсякденного життя.

3.2. Хід роботи

Під час розробки пікчербуку «Світло навколо і світло в собі» особливу увагу було приділено передачі атмосфери, деталям, дрібним елементам які виступають у ролі акцентів, кольоровому рішенню, композиційному положенню всіх елементів та тексту. Цей пікчербук розроблено для дітей дошкільного віку. Зображення побудовані таким чином, щоб передавати атмосферу, легко зчитувати образи та емоційно підкреслювати і розкривати текст. Кожен елемент, локація, персонаж, текст створюють цілісну систему, яка має смислове та емоційне навантаження і при цьому легко сприймається читачем.

Розробка пікчербуку «Світло навколо і світло в собі» розпочалась з етапу пошуку та аналізу аналогічних рішень у сфері дитячої ілюстрації. На основі проведеного аналізу розпочалась розробка пошукових ескізів головного персонажа та написання тексту. Текст написано таким чином, щоб його було легко читати дитині самостійно або разом із батьками. Головна ідея розкриває думку про пошук світла навколо, уважності до деталей, навіть якщо навколо темрява та про відчуття власного внутрішнього світла.

Після написання тексту, визначення концепції та створення начерків головних персонажів було створено ескізи до кожного розвороту та згодом композиційну розкадровку майбутнього пікчербуку (див.рис. 3.1-3.4).

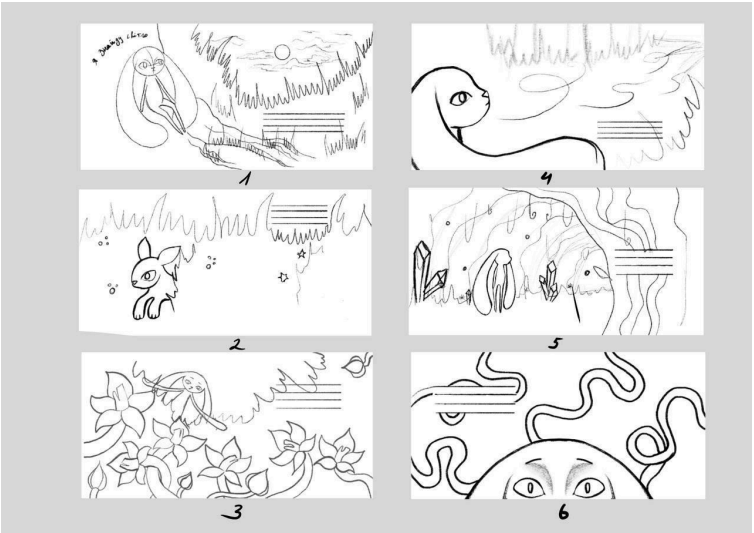

Рисунок 3.1 – Розвороти пікчербуку 1-6 на розкадровці

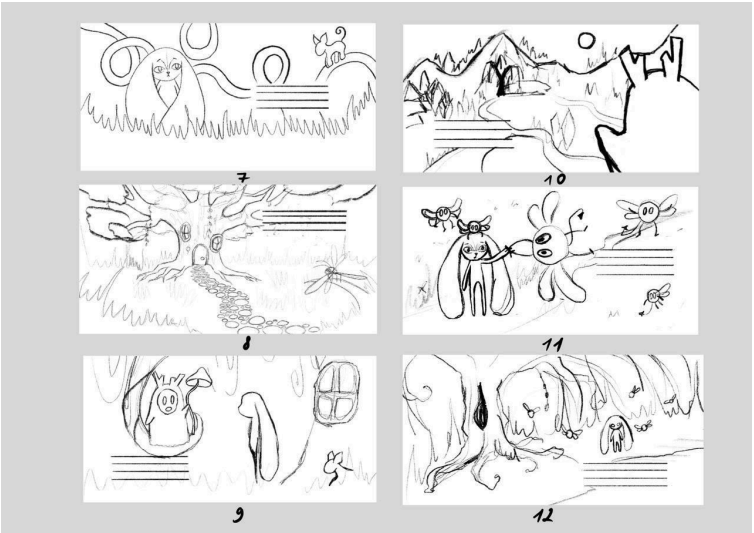

Рисунок 3.2 – Розвороти пікчербуку 7-12 на розкадровці

Рисунок 3.3 – Розвороти пікчербуку 13-18 на розкадровці

Рисунок 3.4 – Розвороти пікчербуку 19-20 та обкладинка на розкадровці

Вона необхідна для кращого розуміння ритму сторінок, композиції, положення тексту та відображення загального вигляду майбутніх розворотів. В такий спосіб створено ескізи, орієнтуючись на які було розроблено повноцінні розвороти.

Особлива увага була приділена кольоровому рішенню. Кольори повинні відображати атмосферу ночі та загадковості, одночасно не перевантажити і не викликати відчуття пригнічення (див. рис. 3.5).

Рисунок 3.5 – Колірне рішення

Глибокі кольори створюють відчуття занурення, передають атмосферу нічного лісу, їх розбавлено яскравими світловими акцентами, які створюють відчуття затишку та розбавляють темний фон. Темні кольори підкреслюють контраст та створюють відчуття світла за рахунок яскравих акцентів. Обрані кольори вдало поєднуються між собою, підкреслюють одне одного та створюють емоційний настрій ілюстрації.

Після визначення кольорової палітри розпочалась розробка повноцінних кольорових розворотів. Застосовано цифрову техніку малювання ілюстрації з акцентом на використанні текстур, кольору та створенні світла (див. рис. 3.6).

Рисунок 3.6 – Приклад використання текстур

Текстури підсилюють глибину та емоційність зображення, допомагають краще зрозуміти образи персонажів та середовища.

Важливу роль у пікчербуці відіграє текст. Важливим є композиційне розташування, читабельність шрифту та розмір. Особливо всі ці риси мають

значення для проєктування дитячої книги. Шрифт повинен бути простим для читання та одночасно відображати загальну атмосферу пікчербуку своєю формою та пластикою. Для основного тексту було обрано гротескний шрифт Nunito (див. рис. 3.7).

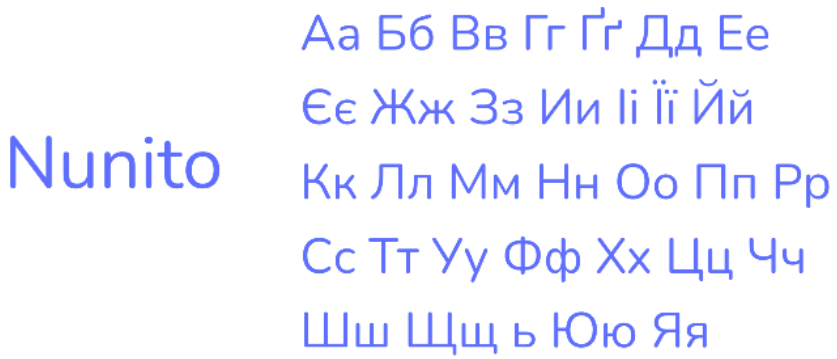

Рисунок 3.7 – Шрифт для основного тексту Nunito

Цей шрифт має м’які округлі форми та легко і зрозуміло сприймається читачем, добре вписується в загальну атмосферу пікчербуку. Основний текст підкреслено емоційними вигуками, що намальовані вручну і є повноцінною частиною загальної композиції (див. рис. 3.8).

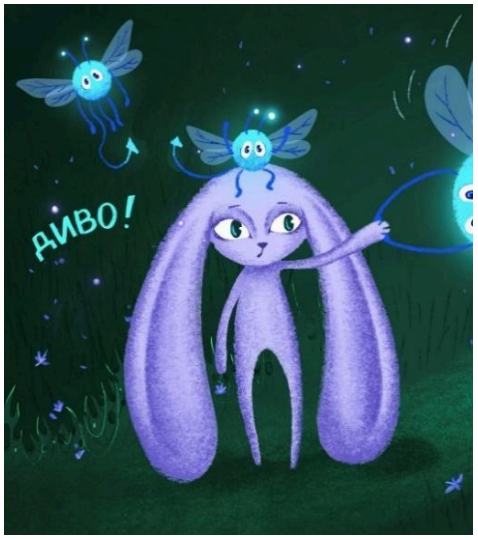

Рисунок 3.8 – Приклад зображення емоційного вигуку

Кольори обрано так, щоб вони створювали акцент, підкреслювали емоційний настрій композиції та героя і одночасно не перевантажували загальний образ.

Вибір шрифту для обкладинки трохи відрізняється. Так само було важливо обрати легко читабельний та атмосферний шрифт який буде відображати образ і закликати читача. Для короткого опису на зворотній стороні обкладинки та підпису прізвища так само обрано Nunito (див. рис. 3.9).

Рисунок 3.9 – Зворотня сторона обкладинки

На зворотній стороні обкладинки зображено одного з персонажів, він виступає у якості акценту. Дерево акцентує увагу на центрі композиції та наче огортає її, воно переноситься на другу сторону обкладинки і так само повторює цей прийом створюючи повноцінну картинку в розгорнутому вигляді. Листя доповнює композиційне рішення, спрямовуючи увагу глядача до центру.

Для назви обрано акцентний шрифт Noteworthy. Він є легким для сприйняття та за рахунок м'якої, трохи грайливої форми підкреслює настрій пікчербуку (див. рис. 3.10).

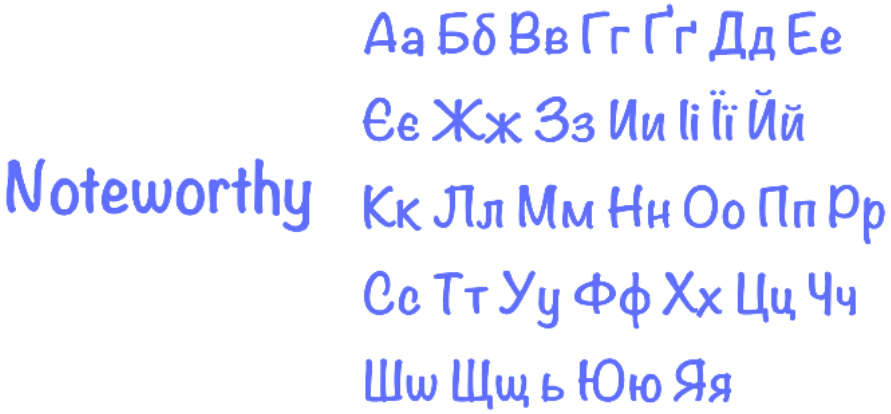

Рисунок 3.10 – Шрифт для назви пікчербуку Noteworthy

Обкладинка передає загальний настрій та створює емоційний акцент під час взаємодії з книгою (див. рис. 3.11).

Рисунок 3.11 – Лицьова сторона обкладинки

Головний персонаж дивиться в сторону назви книги спрямовуючи погляд читача, також його округла форма підкреслює загальну композицію та створює легку емоцію.

В розгорнутому вигляді обкладинка формує цілісне зображення (див. рис. 3.12).

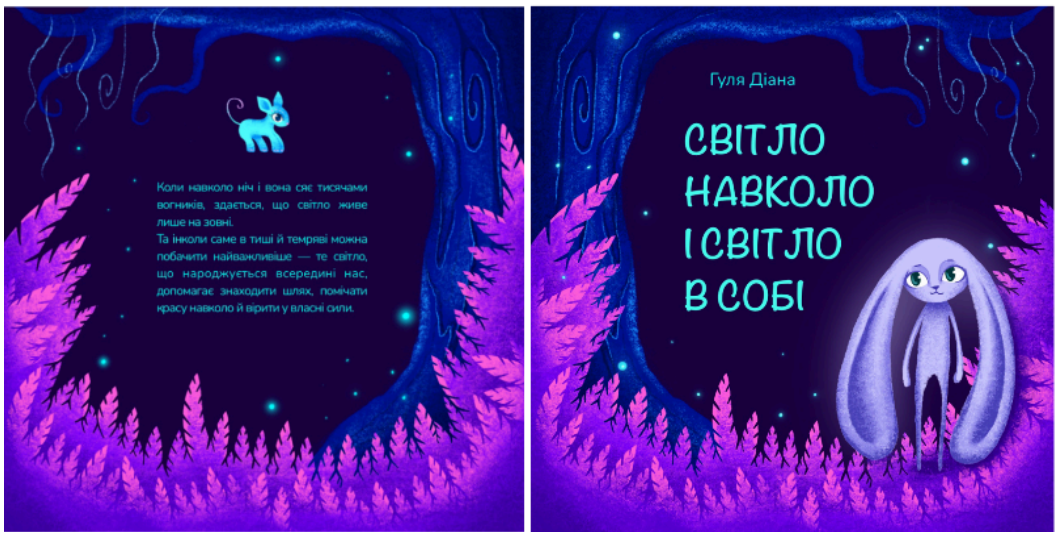

Рисунок 3.12 – Цілісна обкладинка в розгорнутому вигляді

Зображено локацію де головний персонаж знаходить те, що він шукав і усвідомлює сам себе. Перший розворот розпочинається з локації лісу і темряви. Такий прийом створює емоційний контраст між обкладинкою і тим з чого розпочинається історія та підсилює увагу читача.

3.3. Опис фінального проєкту пікчербуку «Світло навколо і світло в собі»

Під час розробки ілюстрацій пікчербуку «Світло навколо і світло в собі» було важливо дотримуватись всіх досліджених та обраних прийомів для створення якісного, цілісного та ритмічно наповненого видання. Акцент здебільшого зроблено на емоційному стані персонажів та кольорових і композиційних рішеннях. Сюжет рухається через зображення, текст лише підкреслює та доповнює його. Завершені ілюстрації повністю передають атмосферу, настрій та розповідають сюжет твору.

Для першого розвороту обрано насичені глибокі кольори. Персонаж виступає акцентом на фоні темного тла (див. рис. 3.13).

Рисунок 3.13 – Перший розворот

Рослинність спрямовує увагу на другий акцент – місяць, він створює атмосферу та відчуття світла. Його теплий колір вирішує настрій ілюстрації і розбавляє холодні насичені відтінки. Сяйво місяця підкреслює форму персонажа та створює додатковий кольоровий контраст. Текстовий вигук додає деталей та підкреслює головного персонажа. Тут формується початок сюжету, тому важливо було створити ілюстрацію, яка буде задавати настрій.

На другому розвороті застосовано такий самий прийом – акцент у вигляді персонажу (див. рис. 3.14).

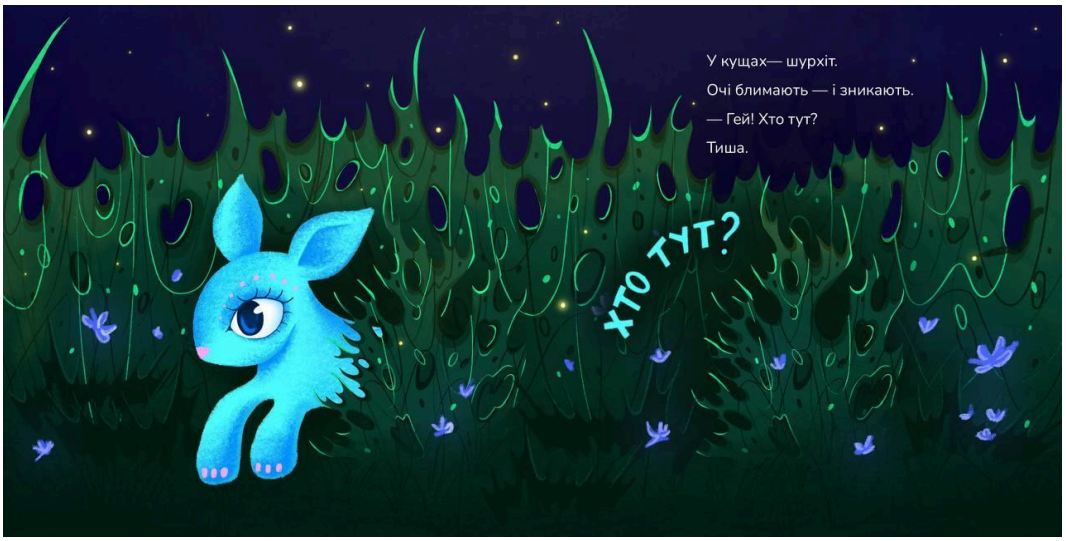

Рисунок 3.14 – Другий розворот

Розворот складається з двох частин та одночасно формує сюжет. На першій частині присутній персонаж, який згодом зникає за сюжетом на другій частині розвороту. Темне тло розбавляють яскраві маленькі деталі у вигляді квітів, світлячків та текстури рослин. Загальні кольори розвороту добре поєднуються з кольором персонажа. Текстовий вигук врівноважує композицію, створюючи акцент на другій частині розвороту.

На третьому розвороті головними є деталі, проте персонаж теж виступає акцентом та не губиться на їх фоні (див. рис. 3.15).

Рисунок 3.15 – Третій розворот

Положення квітів створює динаміку та емоції, завдає ритм ілюстрації, відчуття наче вони рухаються та світяться. Композиція спрямовує увагу на персонажа, додатково він контрастує з теплим кольором квітів і одночасно гармонійно з ними поєднується, оскільки поєднання жовтого та фіолетового кольорів – це класична компліментарна гармонія. Текстовий вигук огортає основний текст, підсилюючи увагу на ньому, одночасно він не перевантажує композицію за рахунок кольору. Легка емоція здивування на обличчі Люна відображена за допомогою піднятих брів і круглої форми рота.

На четвертому розвороті знову головним акцентом виступає персонаж. Тут вже змінюється кольорова палітра і додаються теплі відтінки зеленого (див. рис. 3.16).

Рисунок 3.16 – Четвертий розворот

Напрямок погляду персонажа спрямовує увагу на текстовий вигук та місце звідки прямує світло. Положення вух Люна також створює форму, яка додатково спрямовує увагу глядача за напрямом погляду. За рахунок рослин створюється відчуття різноплановості, що надає розвороту більшої глибини, їх формою підкреслено напрям акцентування уваги.

Плавно перетікаючи з четвертого розвороту на п’ятому можна побачити зміну кольорової гами (див. рис. 3.17).

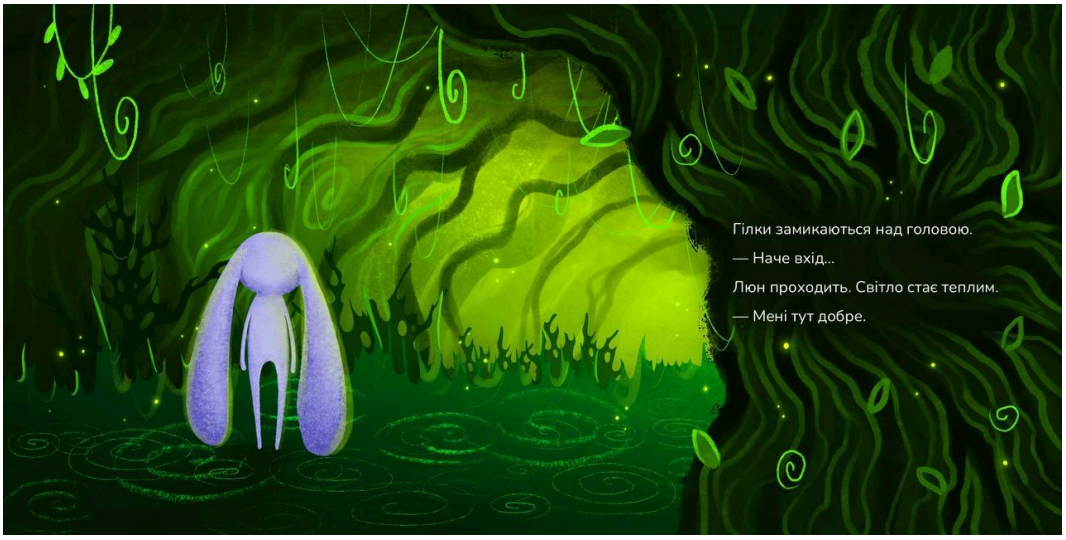

Рисунок 3.17 – П’ятий розворот

Все ще основними відтінками є темні глибокі кольори, але вони вже стають теплими та більше контрастують з головним персонажем. Арку з рослин зображено так, щоб вона акцентувала увагу на персонажі та створювала відчуття світла в тунелі, поєднуючи у собі вдале місце для розміщення тексту. Ця ілюстрація створює відчуття тепла та затишку, підкреслюючи текст.

На шостому розвороті знову можна бачити контраст у зміні кольорів. Цей прийом створює відчуття зміни ритму історії (див. рис. 3.18).

Рисунок 3.18 – Шостий розворот

Тут переважають темні насичені відтінки синього та зеленого. На цей раз тут немає яскравих світлових акцентів та великої кількості деталей, це зумовлено особливістю сюжету. Важливо було створити відчуття розгубленості та темряви навколо. Рослини формують загальне тло та створюють своїми формами динаміку спрямовуючи основну увагу на центр – головного персонажа. Підняті брови, маленькі зіниці у поєднанні з великим розміром очей передають емоцію страху, навіть коли не видно повністю обличчя персонажа. Персонаж має трохи темніший колір ніж на інших розворотах щоб підкреслити відсутність світла та темряву навколо. Текстова репліка тут виступає акцентом та врівноважує композицію, вона розташована так, щоб було відчуття наче ця фраза вилітає від героя у повітря.

Сьомий розворот так само зображено у темряві. Тут вже є присутність яскравого елементу у вигляді персонажу (див. рис. 3.19).

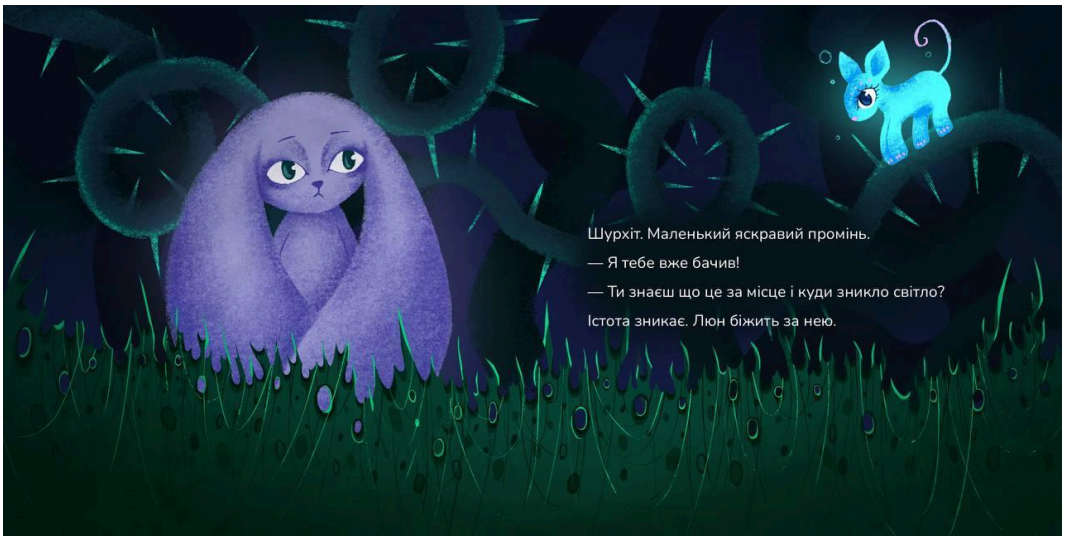

Рисунок 3.19 – Сьомий розворот

Другорядний персонаж виступає акцентом та створює контраст між собою і головним персонажем за рахунок розмірів, форми та насиченості кольору. Композиція врівноважена розміщенням героїв історії та текстом. Тут відбувається зав’язка сюжету, Істота виступає символом надії та довіри, що допоможе вийти з темряви. Цю символіку підкреслює яскравий блакитний колір та ефект сяйва. М’які зрозумілі форми персонажів створюють контраст з навколишнім середовищем, підкреслюючи негативну атмосферу розвороту та відчуття розгубленості головного персонажу.

Восьмий розворот повертає до звичної локації лісу. Велика кількість деталей, світлові акценти та контраст кольорів (див. рис. 3.20).

Рисунок 3.20 – Восьмий розворот

Зображено кілька різних планів за рахунок рослин та квітів які змінюються за розміром по мірі віддалення. Всі додаткові елементи акцентують увагу на композиційному центрі – чарівному дереві. Кам'яна доріжка створює напрямок руху до дерева. Вікна та двері з яскравим світлом створюють відчуття магії та загадковості, вони змушують читача задуматись, що це будинок у якому живе хтось чарівний і це направляє сюжет до наступного розвороту.

Дев'ятий розворот знайомить головного персонажа та читача з новим героєм історії. Він підкреслює та пояснює магічність локації (див. рис. 3.21).

Рисунок 3.21 – Дев'ятий розворот

Персонажі між собою поєднуються у діагональ та створюють напрямок руху погляду. Лісовий дух є частиною лісу та другорядним персонажем, тому він не так сильно контрастує з тлом та його образ створює відчуття гармонії та спокою. Проста зрозуміла форма з цікавими деталями створюють цілісний образ, який відображає головний задум персонажу. Світло з вікна у дереві підкреслює вигук та спрямовує на нього увагу.

На десятому розвороті кольори залишаються ті самі, проте стають більш м’якими та спокійними. Композиція сформована таким чином, щоб показати масштаб та створити відчуття великого простору (див. рис. 3.22).

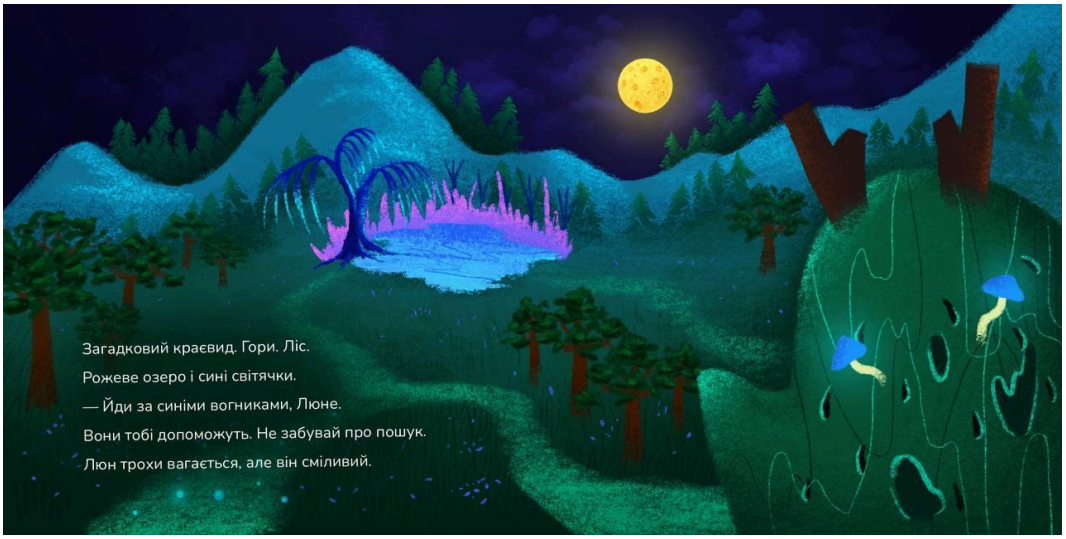

Рисунок 3.22 – Десятий розворот

Головними акцентами виступають місяць, озеро та Дух. Вони формують трикутник між собою та додатково контрастують у кольорах та розмірах, підкреслюючи один одного. Зображено вигляд зі спини і те як Дух показує напрям куди слід рухатись головному герою. Щоб Дух добре виділявся на основному фоні його підкреслено текстурою та легким світлим сяйвом.

Головними на одинадцятому розвороті є деталі. Вони створюють динаміку, виступають кольоровими та композиційними акцентами (див. рис. 3.23).

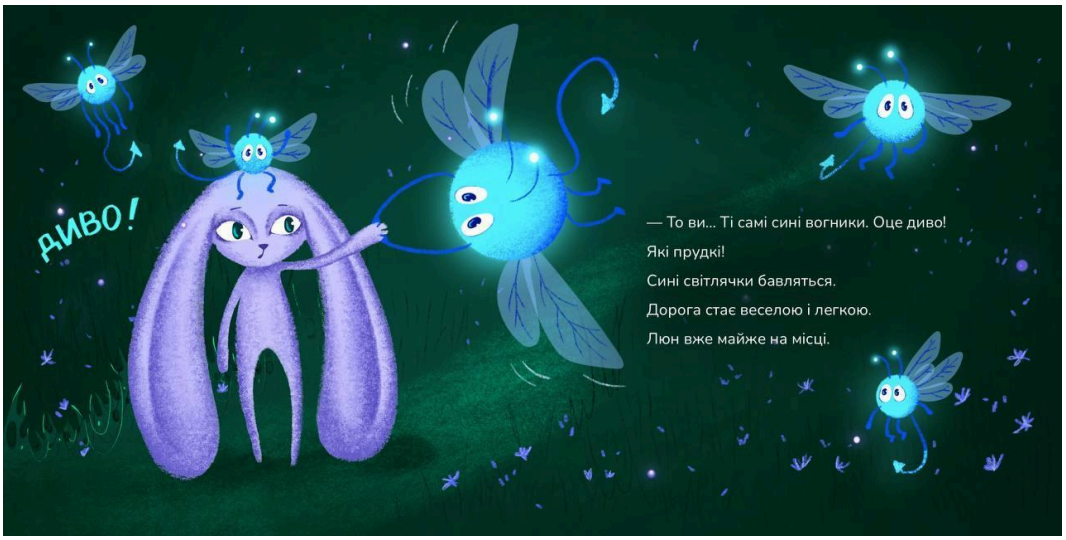

Рисунок 3.23 – Одинадцятий розворот

Текстовий вигук створює додатковий акцент та підкреслює емоції персонажа. Текст композиційно розміщено так, що він стає центром композиції серед інших елементів які його оточують. Важливо було через пози блакитних світлячків передати атмосферу грайливості та їх взаємодію з головним персонажем.

Дванадцятий розворот повністю змінює кольори та настрій історії. Змінюється локація і вона розкриває сюжет наступних подій (див. рис. 3.24).

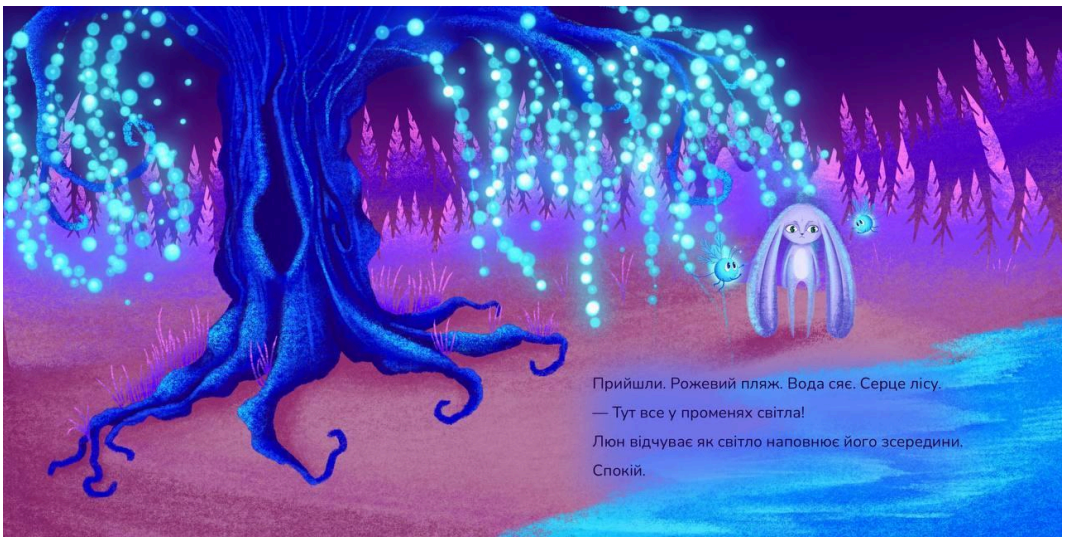

Рисунок 3.24 – Дванадцятий розворот

Дерево формує композиційний центр та створює кольоровий акцент. Кольори м’які, світлі та яскраві створюють відчуття зміни загального настрою та розкривають сюжет історії, передають відчуття спокою та затишку. За рахунок зміни кольорів фону та об’єктів колір тексту змінено на темний, щоб він краще виділявся на розворотах у цій локації. Головний герой тут не виступає як акцент, це дозволяє глядачу більше зануритись у простір та роздивитись деталі навколо.

На тринадцятому розвороті застосовано композиційний прийом який показує різні плани та акцентує увагу на центрі композиції (див. рис. 3.25).

Рисунок 3.25 – Тринадцятий розворот

Знову відбувається знайомство з новим персонажем, на цей раз поступово і можна побачити спочатку лише його частину. Новий персонаж відображає локацію та підкреслює її. Обличчя Люна зображено нейтральним, проте в контексті ілюстрації та тексту він виглядає напруженим. Розташування очей та персонажів врівноважують композицію. Великі блакитні очі спочатку лякають головного персонажа, згодом вони перенесуть сюжет на наступний розворот.

На чотирнадцятому розвороті відбувається взаємодія персонажів та повторюється композиційний прийом попереднього розвороту (див. рис. 3.26).

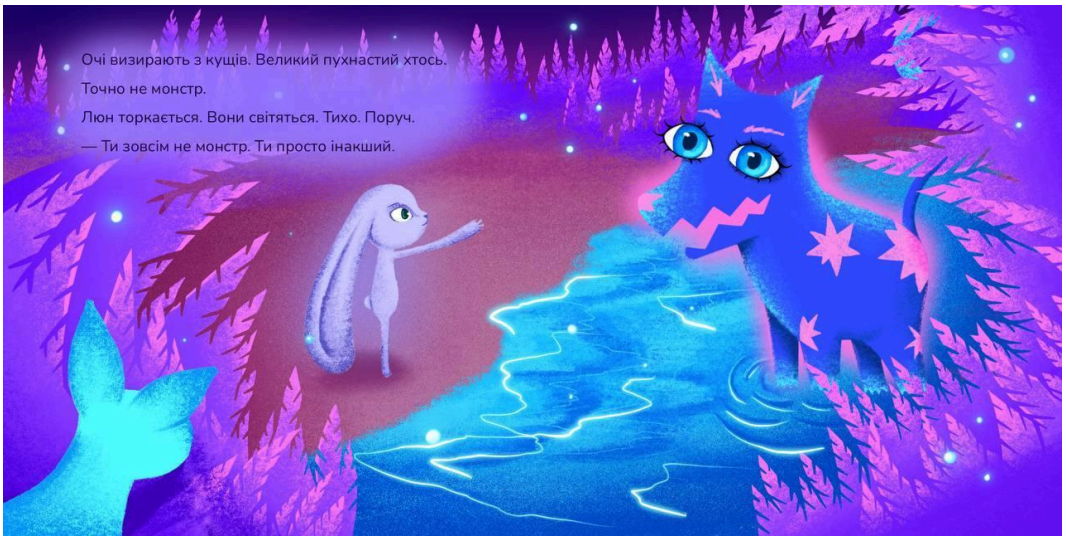

Рисунок 3.26 – Чотирнадцятий розворот

Щоб підсилити контраст Монстра і фону зроблено світлову рожеву окантовку. Вона створює відчуття того, що персонаж сяє та гармонійно відділяє його від тла. Додатковий акцент створює третій персонаж, він гармонійно вписується в композицію та направляє погляд глядача на події сюжету на розвороті. Монстр вже не виглядає страшним, його образ відображає грайливість та мрійливість, він допомагає Люну побачити іншу сторону себе — своє світло.

П’ятнадцятий розворот поєднує у собі дві локації, які контрастують одна з одною. Це створює відчуття переходу та підкреслює події сюжету (див. рис. 3.27).

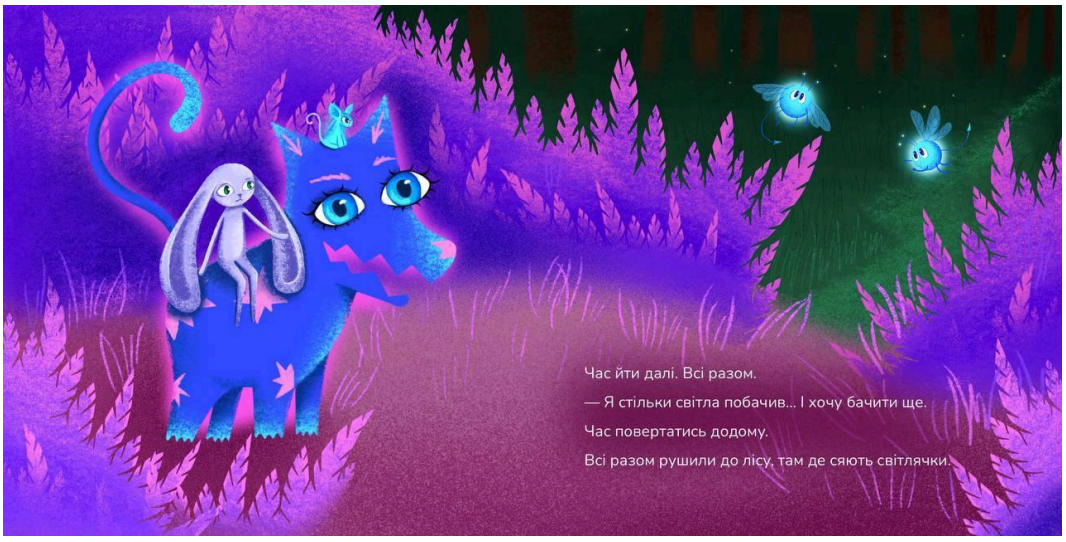

Рисунок 3.27 – П’ятнадцятий розворот

Кольори та різне тональне рішення локацій створюють додатковий сильний контраст між ними та підкреслюють одна одну. Зображений сюжет закликає перегорнути сторінку та дає зрозуміти, що головний персонаж повертається до лісу. Пози світлячків супроводжують героїв історії до переходу в інше місце та виступають акцентами на фоні темного лісу.

Шістнадцятий розворот витікає з попереднього і повертає персонажа в основне середовище (див. рис. 3.28).

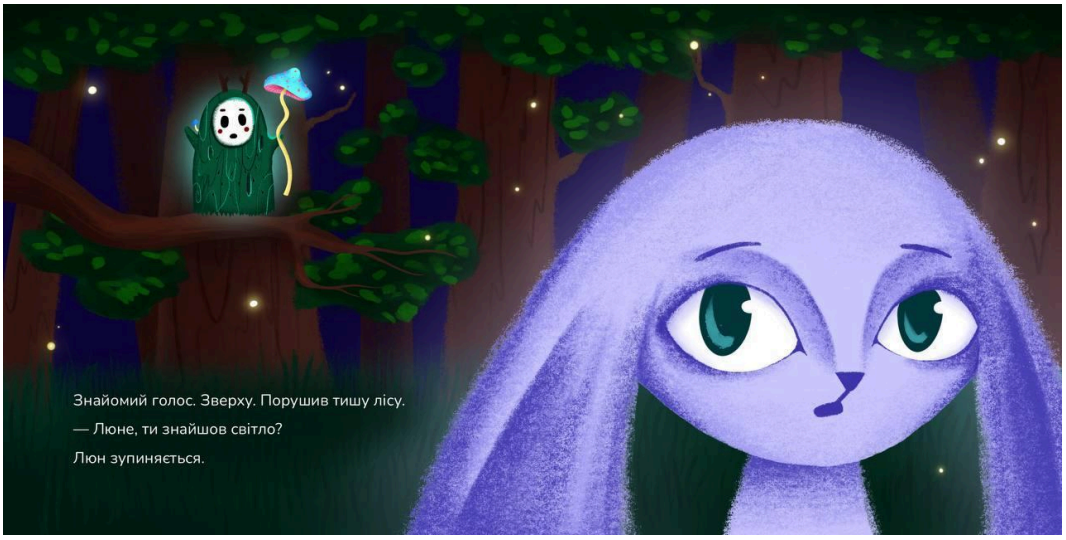

Рисунок 3.28 – Шістнадцятий розворот

Головний персонаж знову виступає композиційним та кольоровим акцентом. Емоцію здивування зображено за рахунок невеликої зміни положення очей, брів та зміни форми рота. Дух лісу контрастує розміром з головним персонажем та стає другим композиційним центром, одночасно створює відчуття віддаленості та показує розташування на різних планах ілюстрації. Світлячки створюють відчуття затишку та ритм за яким рухається погляд глядача.

На сімнадцятому розвороті персонажі сприймаються у якості деталей, які взаємодіють між собою (див. рис. 3.29).

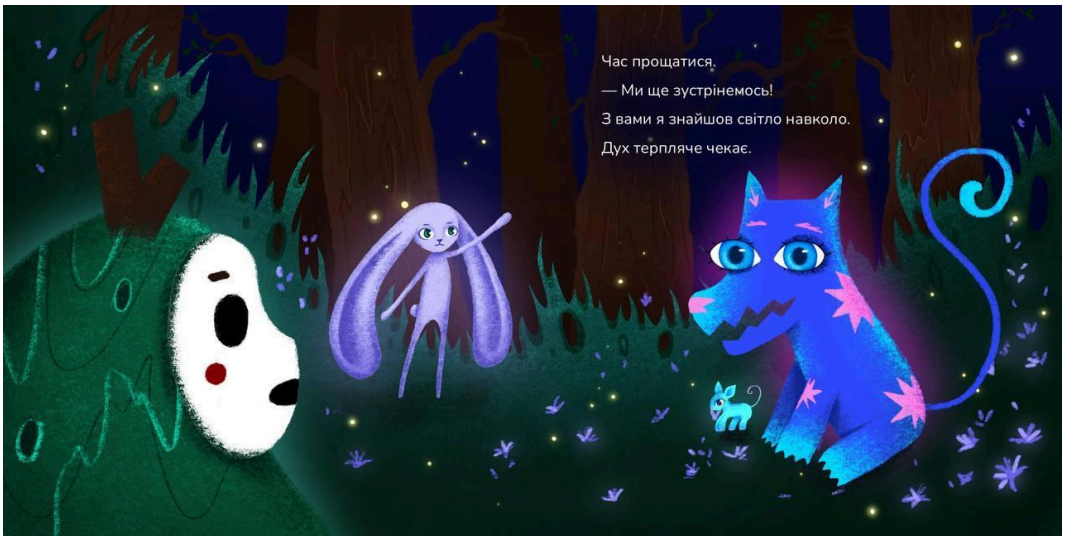

Рисунок 3.29 – Сімнадцятий розворот

Дух лісу спрямовує погляд читача на події – взаємодію інших персонажів. Розміщення персонажів показує, що головний персонаж Люн йде далі разом з Духом та буде віддалятись від інших. Всі персонажі в середовищі виглядають гармонійно. Через композицію підкреслено події у тексті та створено ритм перетікання історії до наступного розвороту.

Розміщення тексту та вигуків на вісімнадцятому розвороті створюють між собою динаміку та ритм композиції (див. рис. 3.30).

Рисунок 3.30 – Вісімнадцятий розворот

Люн виступає головним акцентом за рахунок форми та кольору, він знову контрастує з темним зеленим фоном. Дух створює гармонійне поєднання з фоном та менше виділяється, направляючи увагу до головного персонажу. Рослини показують додатковий план та спрямовують увагу до центру композиції. Текстові вигуки ритмічно направляють увагу та рухають погляд. Важливо було зобразити відчуття тиші та спокою, тут головний герой усвідомлює пройдений шлях та формує мораль історії.

На дев’ятнадцятому розвороті композиція ділиться на дві частини – текстову та зображення головного персонажа (див. рис. 3.31).

Рисунок 3.31 – Дев’ятнадцятий розворот

Емоція персонажа зрозуміла та підкреслена текстовим вигуком, який виступає додатковим акцентом. На цьому розвороті немає великої кількості деталей, щоб підкреслити те, що відчуває Люн та спрямувати фокус уваги на емоції. Сяйво навколо персонажу передає сюжет твору додатково підкреслює емоції та додає атмосфери.

Завершальний двадцятий розворот повторює перший. Це повертає глядача та персонажа до початку історії, одночасно створюючи гармонійний кінець сюжету (див. рис. 3.32).

Рисунок 3.32 – Двадцятий розворот

За позою персонажа та його обличчям можна зрозуміти емоцію радості. Персонажа додатково підкреслено жовтим кольором, щоб підсили емоцію та показати світло місяця. Твір має логічний та зрозумілий кінець.

Фінальна версія пікчербуку «Світло навколо і світло в собі» – це завершене, гармонійне видання створене для дітей. Будова книги включає в себе обкладинку та двадцять розворотів. Всі розвороти створюють цілісну та ритмічну історію, кожен з них поступово розкриває сюжет та емоційний шлях головного персонажа. Вони поєднують у собі взаємодію тексту та ілюстрації, додатково текстові вигуки емоцій, кольори та композицію. Було обрано зручний та одночасно достатнього розміру для занурення в загальну атмосферу формат — 250 × 250 мм у закритому вигляді.

Ілюстрації та текст тісно пов’язані між собою та розкривають сюжет підкреслюючи одне одного. Впродовж історії можна бачити зміни емоційного стану головного персонажу та його ріст. Кожна деталь має свою роль та є важливим елементом цілісної ілюстрації. Саме продумане поєднання деталей загальної атмосфери та персонажів створюють цілісний візуальний наратив.

Композиційні рішення ретельно продумані так, щоб сцени утворювали ритм та плавно розкривали історію одна за одною. Велика кількість деталей та

акцентів не перевантажують та не заважають гармонійному розташуванню тексту. Кольорові контрасти підсилюють атмосферу та емоції персонажів.

Фінальний результат відповідає меті проєкту: розроблено дизайн пікчербуку «Світло навколо і світло в собі» за власним авторством на основі проведених досліджень у сфері дитячої ілюстрації та створення візуального наративу.

ВИСНОВКИ

У ході теоретичного дослідження було опрацьовано друковані та електронні джерела, присвячені книжковій ілюстрації, дитячим виданням та особливостям візуального сторітелінгу. На основі проведеного аналізу визначено сутність поняття «пікчербук» як різновиду дитячого видання, у якому зміст історії розкривається через тісну взаємодію тексту та ілюстрацій і візуальна складова відіграє провідну роль у формуванні наративу.

Було проведено аналіз об’єкта та предмета дослідження, розглянуто сучасні українські та зарубіжні аналоги пікчербуків. У результаті аналізу визначено характерні особливості їх художнього оформлення, композиційних рішень, колористики та способів організації візуальної розповіді. Виявлені переваги аналогів стало основою для формування власного проєктного рішення та допомогли уникнути типових помилок під час розробки власного видання.

На підставі проведених досліджень було сформовано авторську концепцію пікчербуку. В основу проєкту покладено ідею пошуку світла як у навколишньому світі, так і всередині себе. Для розкриття цієї теми використано образ головного персонажа – зайчика Люна, який подорожує нічним лісовим середовищем та відкриває для себе красу світлових явищ і власне внутрішнє світло. Концепцію побудовано на поєднанні емоційного візуального наративу, символізму світла та атмосфери нічного лісу.

Практичним результатом роботи стало створення дизайну авторського пікчербуку «Світло навколо і світло в собі». Було розроблено систему персонажів, серію ілюстрацій, композиційне та кольорове рішення видання та типографічне оформлення. Особливу увагу приділено використанню кольору, світлових акцентів та текстур, які сприяють формуванню цілісної художньої атмосфери та підсилюють емоційне сприйняття історії читачем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Nikolajeva M., Scott C. How Picturebooks Work. New York : Routledge, 2006. 293 p.
2. Nikolajeva M., Scott C. The Dynamics of Picturebook Communication. *Children's Literature in Education.* 2000. Vol. 31, No. 4. p. 225–239
3. Bader B. American Picturebooks from Noah's Ark to the Beast Within. New York : Macmillan Publishing Co., 1976. 575 p.
4. Садовенко С. Ілюстрація дитячої книжки кінця XX – початку XXI століття в Україні як засіб візуальної комунікації. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.* 2026. № 1. С. 123–129
5. Лінь І., Герасименко О. Дизайн ілюстрованих дитячих книжок: візуальні наративи. *Теорія та практика дизайну.* 2025. № 35. С. 310–317.
6. Чміль Г. П. Функції книжкової ілюстрації у структурі дитячого видання. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2023. № 2. С. 17–23
7. Nodelman P. Words About Pictures: The Narrative Art of Children's Picture Books. *Athens : University of Georgia Press,* 1988. 291 p.
8. The Routledge Companion to Picturebooks. ed. B. Kümmerling-Meibauer. London : Routledge, 2018. 526 p.
9. Serafini F., Reid S. F. Analyzing Picturebooks: Semiotic, Literary, and Artistic Frameworks. *Visual Communication.* 2024. Vol. 23, No. 2. Pp. 330–350.
10. Challenging and Controversial Picturebooks: Creative and Critical Responses to Visual Texts. ed. J. Evans. London : Routledge, 2015. 290 p.
11. Arizpe E., Styles M. Children Reading Picturebooks: Interpreting Visual Texts. 2nd ed. London : Routledge, 2016. 240 p.
12. Kiefer B. Z. The Potential of Picturebooks: From Visual Literacy to Aesthetic Understanding. Englewood Cliffs : Merrill, 1995. 238 p.
13. Campagnaro M. Picture Books. The SAGE Encyclopedia of Children and Childhood Studies. ed. D. T. Cook. Thousand Oaks : SAGE Publications, 2020.

14. Picture book. Wikipedia : the free encyclopedia. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Picture_book
15. Commane M. Thinking with pictures: memory, imagination, and colour illustration in Victorian teaching and learning. *Paedagogica Historica*. 2020. Vol. 56, No. 3. pp. 354–372.
16. Іванченко О. В. Видавництво «Веселка»: особливості становлення, функціонування й розвитку (1934–2010 рр.) : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.05. О. В. Іванченко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2011. 16 с.
17. Serafini F. Reading the Visual: An Introduction to Teaching Multimodal Literacy. New York : Teachers College Press, 2014. 189 p.
18. Lewis D. Reading Contemporary Picturebooks: Picturing Text. London : Routledge, 2001. 192 p.
19. Kress G., van Leeuwen T. Multimodal Discourse: The Modes and Media of Contemporary Communication. London : Arnold, 2001. 142 p.
20. Бондаренко С., Фомін В. Main aspects of the development of quality design of educational materials. *Professional Art Education*. 2023. Vol. 4, No. 2. С. 13–20. URL: https://arteducation.pro/index.php/artedu/article/view/17
21. Serafini F. Multimodal Literacy: From Theories to Practices. *Language Arts*. 2015. Vol. 92, No. 6. Pp. 412–423.
22. Kümmerling-Meibauer B., Meibauer J. Early Concept Books. The Routledge Companion to Picturebooks. ed. B. Kümmerling-Meibauer. London : Routledge, 2018. Pp. 138–146.
23. Serafini F. Straddling Academic Worlds: Book People, Child People, Multimodal People, and Digital People. *CLELE Journal*. 2023. Vol. 11, No. 2. Pp. 1–23. URL: https://clelejournal.org/article-1-2/
24. Arizpe E., Colomer T., Martínez-Roldán C. Visual Journeys Through Wordless Narratives: An International Inquiry with Immigrant Children and The Arrival. London : Bloomsbury Academic, 2015. 288 p.

25. Братусь І. В. Функції ілюстрацій у дитячій літературі. *Інноваційний розвиток науки нового тисячоліття : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф*. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2017. С. 32–35. URL: https://eportfolio.kubg.edu.ua/teacher/1295
26. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія : навч. посіб. *Київ : Центр учбової літератури*. 2012. 424 с. URL: https://culonline.com.ua/books/dityacha-psihologiya-dutkevich-t-v
27. Савченко О. Я. Формування у молодших школярів уміння сприймати й аналізувати художній текст. *Початкова школа*. 2018. № 3. С. 1–6.
28. Харченко О. М. Дизайн оформлення української дитячої книги на прикладі казок. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2010. № 1. С. 63–66. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=had_2010_1_16
29. Федіна Ю. Освітньо-виховний потенціал ілюстрації дитячої книги. *Вісник Інституту розвитку дитини.* Серія: Філософія, педагогіка, психологія. 2014. Вип. 35. С. 119–124. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vird_2014_35_22
30. Потрашкова Л. В. Основи композиції та дизайну : навч. посіб. Харків : ХНЕУ, 2007. 148 с. URL: https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/9195
31. Смольникова Г. В. Розвиток художньо-творчої компетентності дітей старшого дошкільного віку. *Інноваційна педагогіка.* 2019. Вип. 19, Т. 2. С. 176–179.
32. Шевченко В. Е. Оформлення сучасного газетного видання : навч. посіб. Київ : Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, 2011. 232 с.
33. Шульська Н., Манюхіна А. Ілюстративна культура сучасної дитячої книги: видавничі норми й читацькі вимоги. *Scripta manent: молодіжний*

науковий вісник Інституту філології та журналістики. 2016. Вип. 3. С. 152–154. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/153585109.pdf

34. Була О. Казки для Місяця. Чарівниця-нічниця. Львів : Видавництво Старого Лева, 2025. 64 с. URL: https://starylev.com.ua/knyga-kazky-dlya-misyacya-carivnycya-nicnycya
35. Beames M. Night Cat. illustrations by Sue Hitchcock. New York : Orchard Books, 2003. 40 p.
36. Больман З. Мамо, а світ великий? пер. з нім. ; іл. Йоелль Турлоніас. Львів: Видавництво Старого Лева, 2025. 32 с. URL: https://starylev.com.ua/knyga-mamo-a-svit-velykyy
37. Almond D. Kate, the Cat and the Moon. illustrations by Stephen Lambert. London : Hodder Children's Books, 2004. 32 p.
38. Alvarez L. Nightlights. Toronto : Nobrow Press, 2016. 56 p.
39. Doherty K. The Twist-a-Roo. illustrations by Kristyna Litten. Atlanta : Peachtree, 2023. 32 p.
40. Печенюк Т. Г. Кольорознавство : підручник. Київ : Грані-Т, 2009. 192 с. URL: https://е-бібліотека.укр/book-koloroznavstvo-pechenyuk-t-g/
41. Кизилова В. Жанрові різновиди української літературної анімалістичної казки другої половини XX століття. *Бахмутський шлях*. 2011. № 3/4. С. 155–162.

ДОДАТКИ

Рисунок 1 – Перший розворот

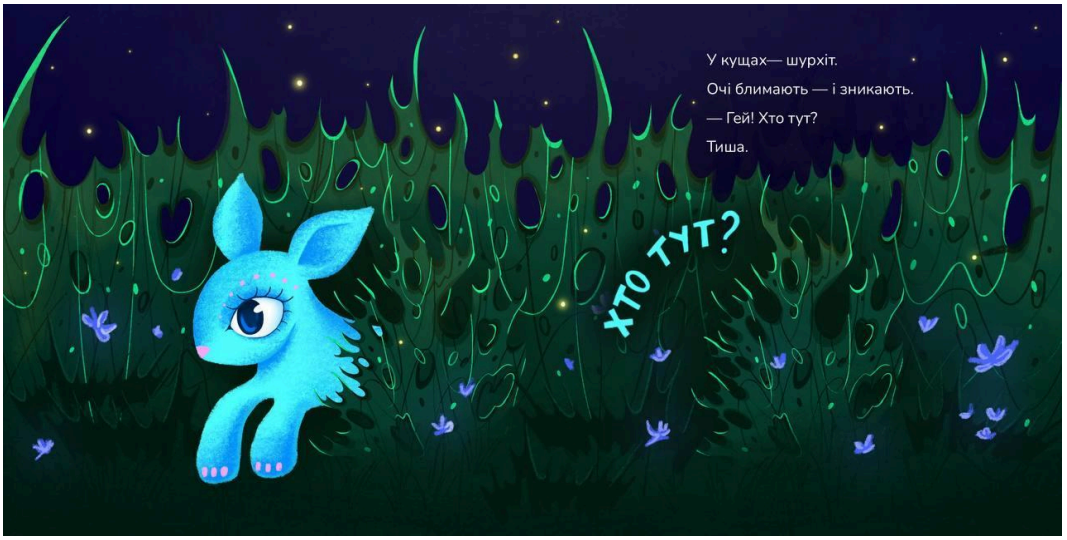

Рисунок 2 – Другий розворот

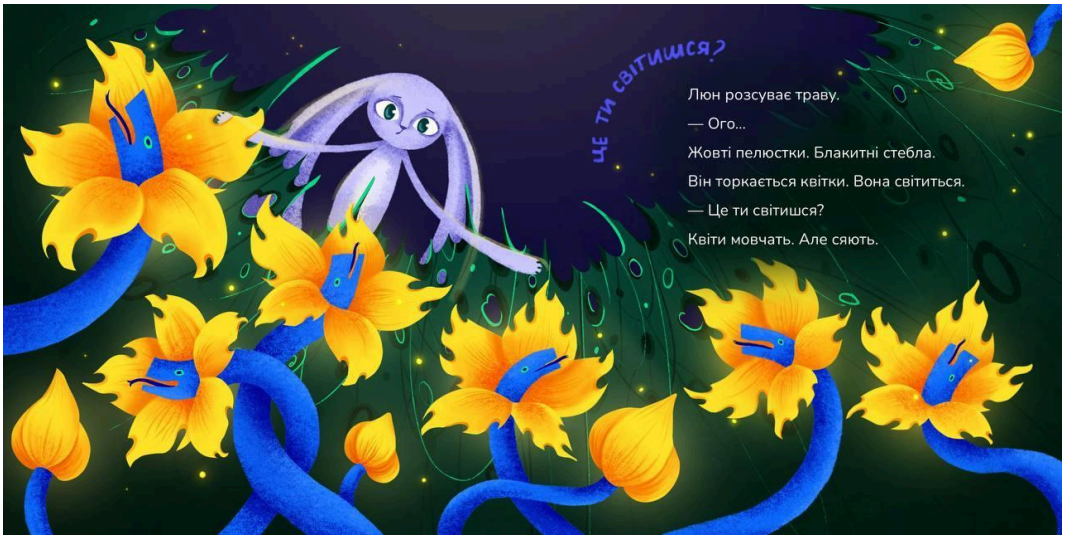

Рисунок 3 – Третій розворот

Рисунок 4 – Четвертий розворот

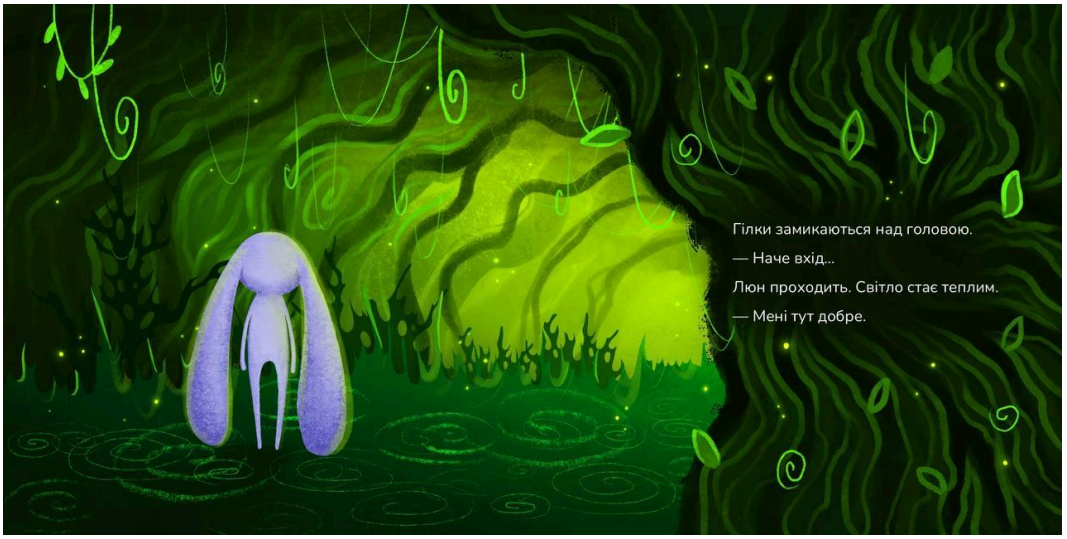

Рисунок 5 – П’ятий розворот

Рисунок 6 – Шостий розворот

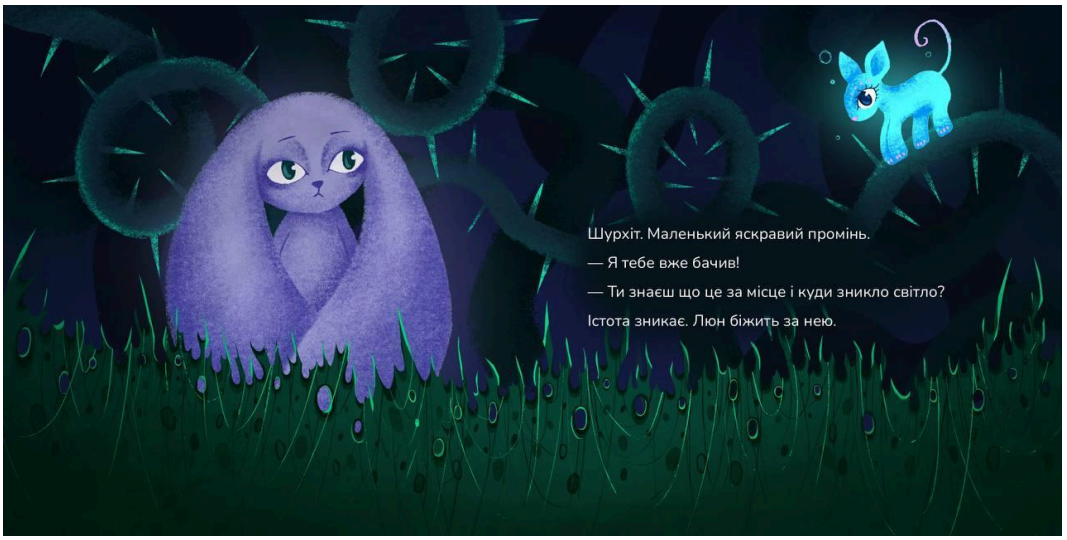

Рисунок 7 – Сьомий розворот

Рисунок 8 – Восьмий розворот

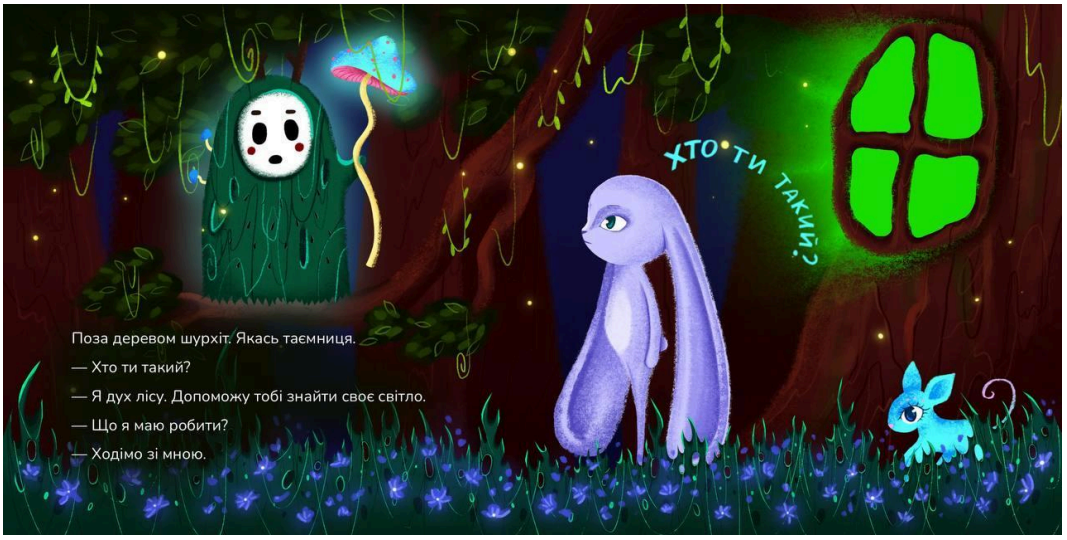

Рисунок 9 – Дев'ятий розворот

Рисунок 10 – Десятий розворот

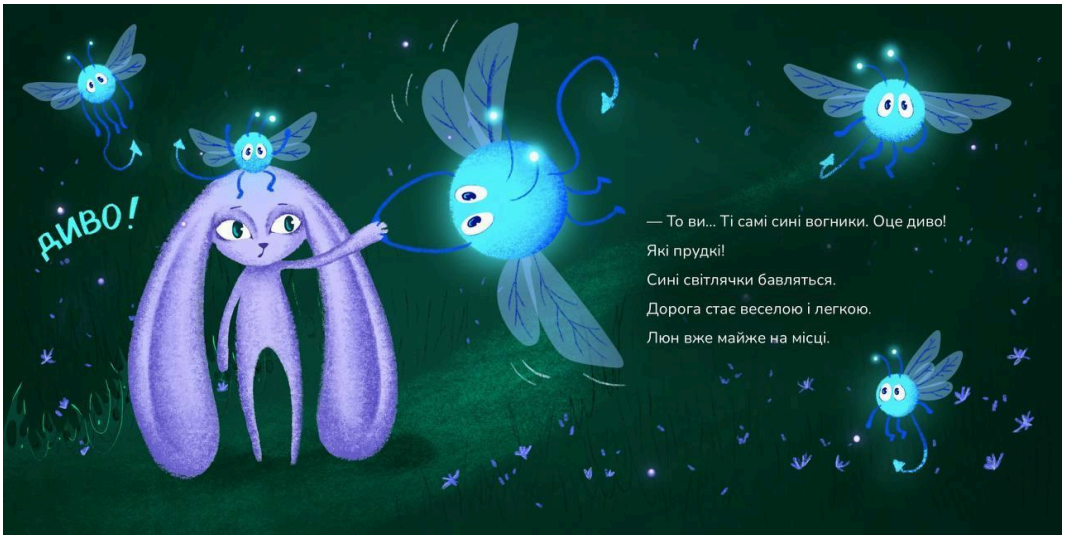

Рисунок 11 – Одинадцятий розворот

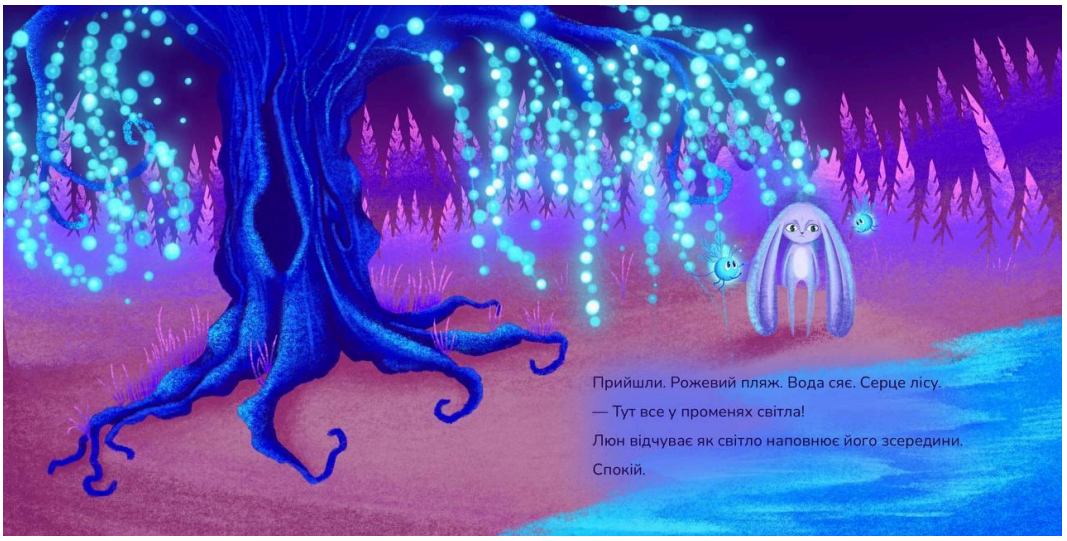

Рисунок 12 – Дванадцятий розворот

Рисунок 13 – Тринадцятий розворот

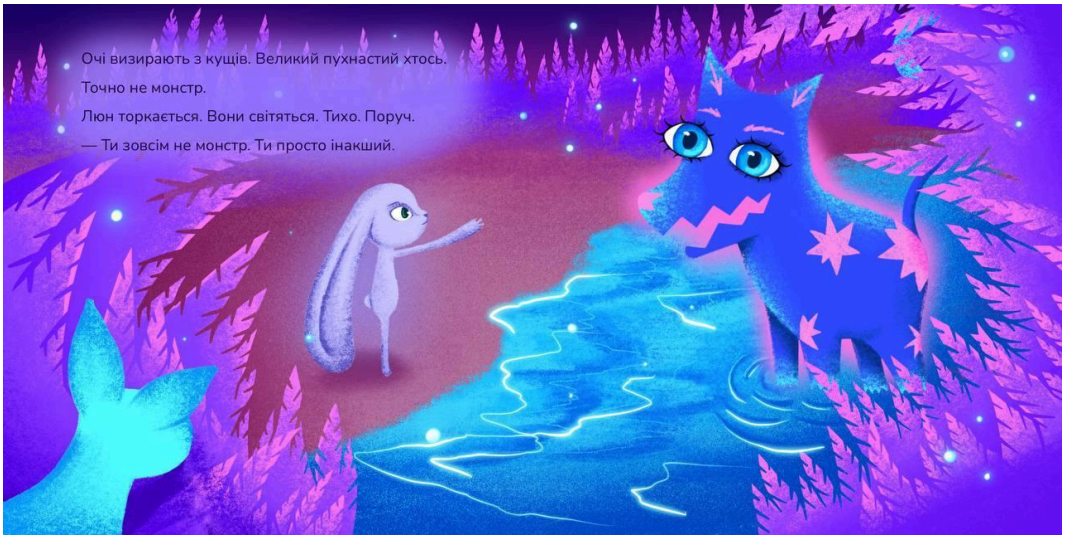

Рисунок 14 – Чотирнадцятий розворот

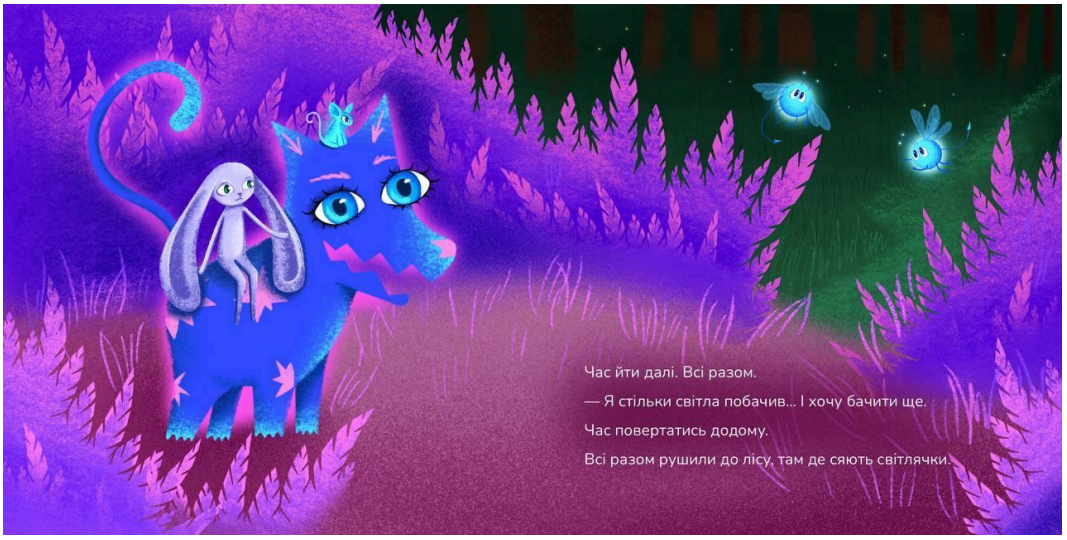

Рисунок 15 – П’ятнадцятий розворот

Рисунок 16 – Шістнадцятий розворот

Рисунок 17 – Сімнадцятий розворот

Рисунок 18 – Вісімнадцятий розворот

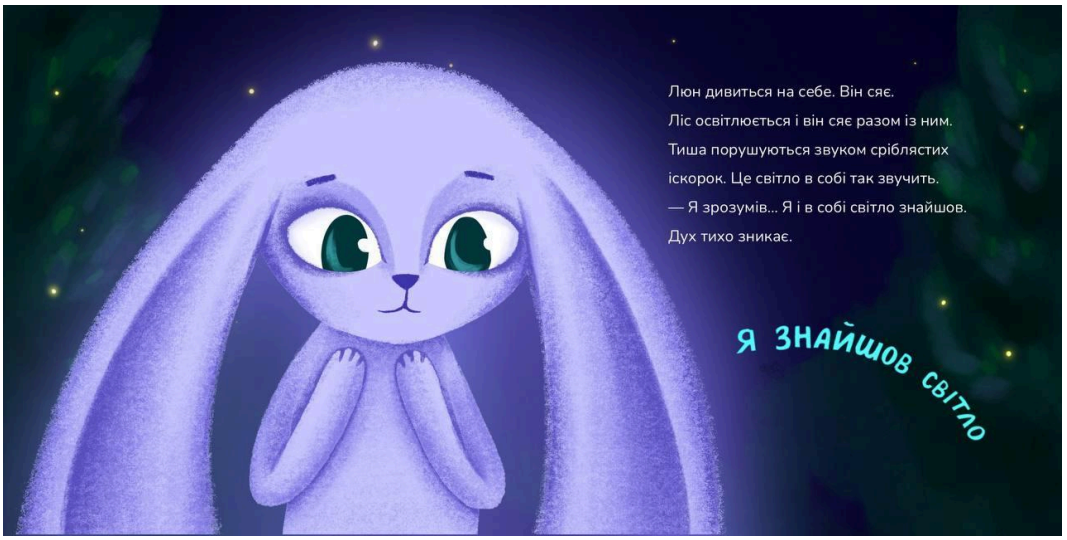

Рисунок 19 – Дев'ятнадцятий розворот

Рисунок 20 – Двадцятий розворот

Рисунок 21 – Передня сторона обкладинки

Рисунок 22 – Зворотня сторона обкладинки

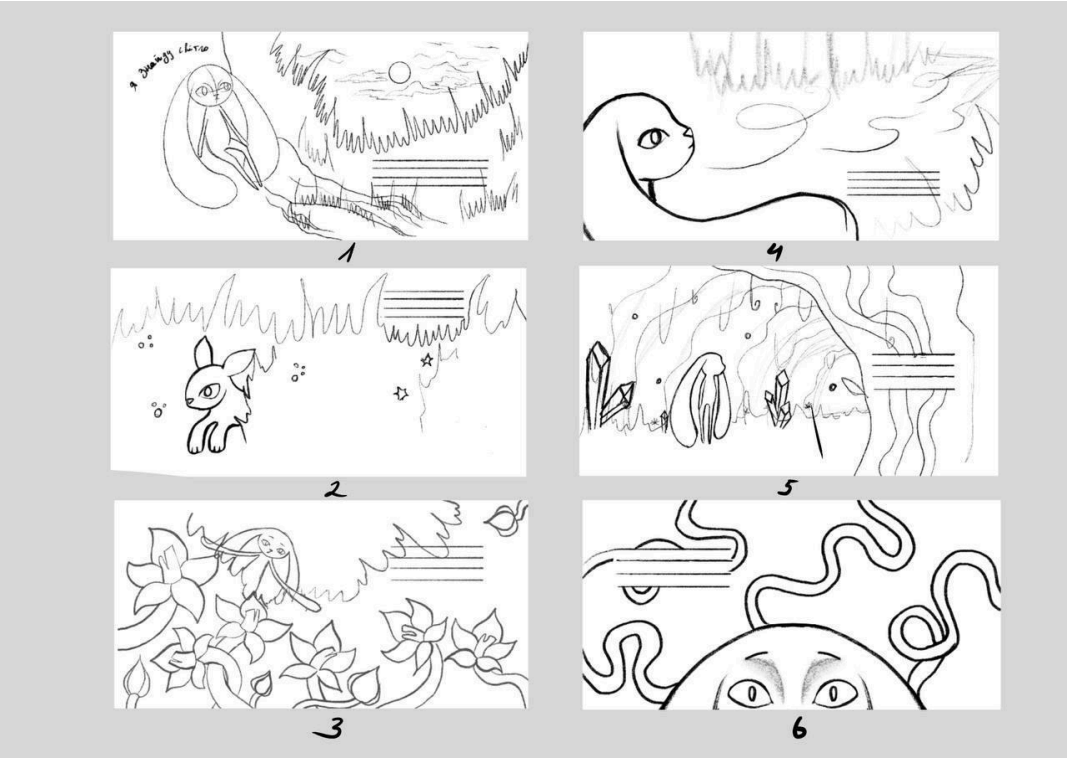

Рисунок 23 – Розвороти пікчербуку 1-6 на розкадровці

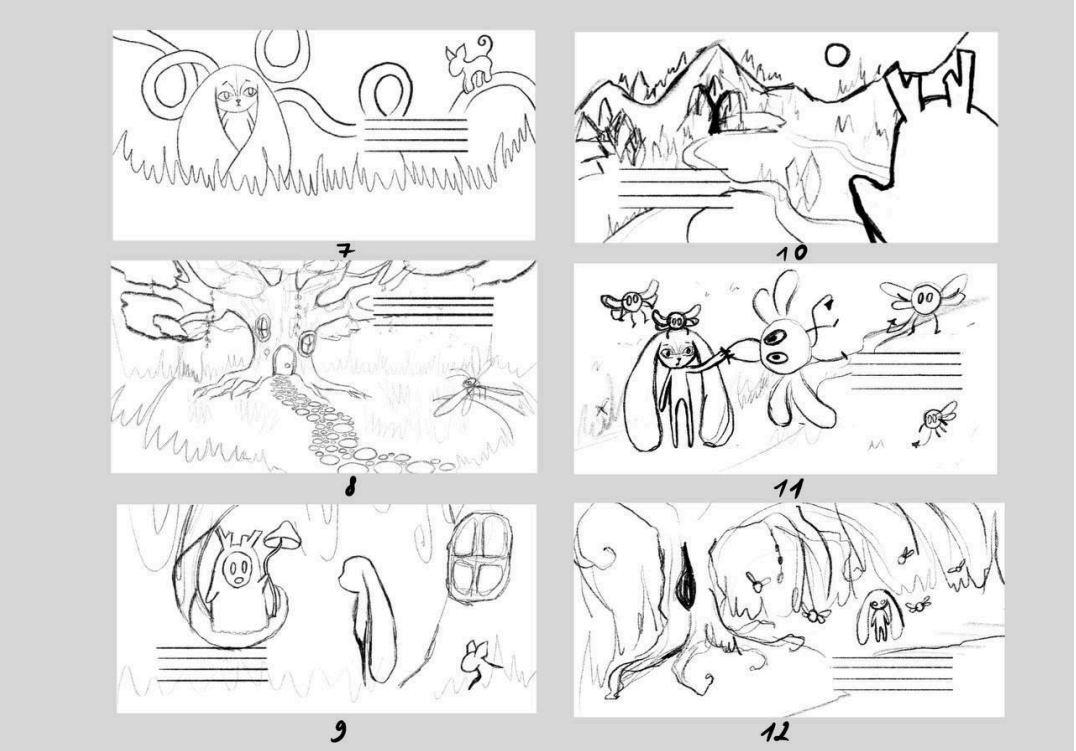

Рисунок 24 – Розвороти пікчербуку 7-12 на розкадровці

Рисунок 25 – Розвороти пікчербуку 13-18 на розкадровці

Рисунок 26 – Розвороти пікчербуку 19-20 та обкладинка на розкадровці